МОСКВА 19
УЛ.ФРУНЗЕ 10 ИН.Т
СОВ.СТРОИТ.И ПРАВА

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 111 (5785) | 16 мая 1937 г., нядзеля | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Справа велізарнай палітычнай важнасці.
Я. Гінзбург — Нізкая якасць партыйнай прапаганды.
Гальперын, Немагай, Патапенка, Мураўка, Шульман — Чаму спыніўся рост стаханаўцаў на заводзе імя Молатава.
На партыйных канферэнцыях.

АРГАНІЗАВАЦЬ ПІЛЬНУЮ ПРОЦІПАЖАРНУЮ АХОВУ НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ І У КАЛГАСАХ: Лясны — Забыты ўчастак; І. Шляфер — Бясклопатнасць бялыніцкіх кіраўнікоў; А. Лось — Бездапаможныя пажарныя дружыны; Дм. Малевіч — Круглыя суткі на пасту.
Дацэнт Б. Бенцман — Да праблемы тарфяной прамысловасці БССР у трэцяй пяцігодцы.

ЗА РУБЯЖОМ:
На шляху да адзінства;
Агенты іспанскіх мяцежнікаў ва Францыі;
Хваля забастовак у ЗША;
На франтах у Іспаніі;
Галодныя бунты ў Кітаі;
Каланіяльныя апетыты фашыстаў;
Забарона канцэрта Ойстраха ў Лодзі.

СПРАВА ВЕЛІЗАРНАЙ ПАЛІТЫЧНАЙ ВАЖНАСЦІ

У нашай краіне моцна зацвердзіліся сацыялістычная сістэма гаспадаркі і сацыялістычная ўласнасць на прылады і сродкі вытворчасці. Сацыялістычная ўласнасць стала той гранітнай асновай, на якой узвсвігаецца велічны будынак комуністычнага грамадства.

Не выпадкова ворагі народу—контррэволюцыйныя трацкісты і правыя рэстаўратары капіталізма, якія ператварыліся ў банду прафэсійных шкоднікаў, дыверсантаў, шпіёнаў і забойцаў, прыкладалі не мала сіл і намаганняў, каб расхістаць гэту аснову сацыялізма. Яны арганізоўвалі раскраданне і псаванне сацыялістычнай маемасці. Адным з улюбёных метадаў знішчэння сацыялістычнай уласнасці ворага абраў падпалы. Народная гаспадарка штогод церпіць ад пажараў велізарныя страты. Нярэдка ў рэзультаце пажараў цэлыя прадпрыемствы надоўга выводзіліся са строю. Агонь пажырае прадукт чэснай, самаадданай працы калгаснікаў.

У апошні час у рэспубліцы ўчасціліся пажары. Некалькі дзён таму назад у Кіраўскім раёне згарэў ільнозавод. У Барысаўскім раёне пажар знішчыў цагельню. Зусім нядаўна выбухнуў пажар на цагельні № 5 у Лошыцы, і толькі гераічнымі намаганнямі рабочых завод удалося адстаяць. Шмат хто з кіраўнікоў прадпрыемстваў, калгасаў, совецкіх і партыйных арганізацый схільны вытлумачыць прычыны гэтых пажараў выпадковасцю, неасцярожным абыходжаннем з агнём, сухім надвор'ем і т. д. Даказваць памылковасць такога вываду няма чаго. Такія вывады могуць рабіць толькі палітычныя сляпцы, людзі, якія нічога не зразумелі і не зрабілі ніякіх урокаў з судовых працэсаў над трацкісцкімі бандамі шпіёнаў, дыверсантаў і забойц; людзі, якія нічога не зразумелі з папярэджання, якое зрабіў таварыш Сталін на апошнім Пленуме ЦК ВКП(б): «Помніць і ніколі не забываць, што пакуль ёсць капіталістычнае акружэнне, будуць і шкоднікі, дыверсанты, шпіёны, тэрарысты, засылаемыя ў тылы Совецкага Саюза разведчымі органамі суседніх дзяржаў, помніць аб гэтым і весці барацьбу з тымі таварышамі, якія недаацэньваюць значэння факта капіталістычнага акружэння, якія недаацэньваюць сілы і значэння шкодніцтва».

Гэта ўказанне таварыша Сталіна тым больш важна для нас, працуючых непасрэдна ля самай граніцы. Аднак у нас да лёка яшчэ не ўсюды выжыта ідыёцкая хвароба — бясклапотнасць. Аб гэтым сведчаць дзесяткі фактаў. Дырэктару цагельні № 5 тав. Юшпо рабочыя неаднаразова ўказвалі на няспраўнасць печы і адсутнасць сеткі ў вентылятара, які заганяе агонь у камеры. На гэтыя сігналы ён не звярнуў увагі, пакуль не выбухнуў пажар. Пажарная ахова НКУС ужо даўно перадала пракурору Кіраўскага раёна матэрыял для прыцягнення да адказнасці дырэктара Букінскага ільнозавода за ігнараванне проціпажарных мерапрыемстваў. Палітычна бестурботны пракурор не спяшаўся з гэтай справай, віноўнікі не былі прыцягнуты да адказнасці, у выніку гэтымі днямі завод згарэў. На буйнейшай будоўлі рэспублікі — Аршанскім ільнокамбінаце пажарную ахову даверылі неправераным людзям, і невыпадкова, што калі выбухнуў пажар у гаражы, пажарныя бочкі аказаліся без вады.

Вораг дзейнічае замаскавана і хітра. Пад выглядам эканоміі сродкаў ён зачастую зрывае проціпажарныя мерапрыемствы, наносячы гэтым самым велізарную шкоду. На будаўніцтве тэатра ў Менску пад выглядам такой «эканоміі» не выконваюць плана проціпажарных мерапрыемстваў. Амаль такое-ж становішча і на будаўніцтве Аршанскага ільнокамбіната.

Захоўваць у парадку пажарны інвентар, ажыццяўляць неабходны мінімум прафілактычных проціпажарных мерапрыемстваў, уважліва падбіраць кадры пажарнай аховы — усё гэта здаецца элементарным, а разам з тым абавязковым патрабаваннем да кожнага дырэктара прадпрыемства, установы, старшыні калгаса. Між тым гэта патрабаванне пад рознымі повадамі не выконваецца. Возьмем Крычаўскі цэментны завод, які мае саюзнае значэнне. Дырэктар гэтага завода неаднаразова папярэджваўся работнікамі пажарнай аховы НКУС аб неабходнасці атынкавання перакрыццяў на цэнтральнай электрастанцыі. Прапанова пажарнай інспекцыі не выконваецца, хаця перакрыцце пачынае ўжо абвугліванца. Наркамзем БССР атрымаў нямала папярэджанняў аб тым, што ў Шклоўскай і Фашчэўскай МТС пажарны інвентар не ў парадку, аднак мер ніякіх ён не прыняў. У радзе калгасаў Менскага і іншых раёнаў пажарны інвентар няспраўны, раскіан па ўсёй калгаснай сядзібе.

Як толькі справа даходзіць да проціпажарных мерапрыемстваў, гаспадарнікі скрозь і ўсюды пачынаюць спасылацца на адсутнасць сродкаў. Спасыланне, трэба сказаць, больш чым недарэчнае. Хіба адсутнасць сродкаў перашкаджае трымаць інвентар у парадку, пільна падбіраць і правяраць кадры, выхоўваць людзей, прывіваць ім пільнасць? Так могуць гаварыць толькі палітычна бясклапотныя людзі.

Выключную бясклапотнасць праяўляюць наркаматы, мясцовыя совецкія і партыйныя арганізацыі. Наркаммясцпром, напрыклад, не скупіцца на выданне загадаў па барацьбе з пажарамі, але ў той-жа час нічога не робіць для таго, каб сапраўды агарадзіць прадпрыемствы ад брудных лап ворагаў, шпіёнаў і дыверсантаў. З пераходам кіраўніцтва пажарнай аховы да органаў НКУС мясцовыя совецкія і партыйныя арганізацыі самасупакоіліся і перасталі займацца гэтай важнейшай справай. Іменна ў рэзультаце такога самасупакаення так часта здараюцца пажары ў Бялыніцкім, Чэрвеньскім і некаторых іншых раёнах.

Пажарная ахова ў калгасах знаходзіцца ў асабліва запушчаным становішчы. Рэдка ў якім калгасе гэтай справай займаецца старшыня ці член праўлення. Гэту работу перадаверылі пажарным інспектарам — людзям, у большасці непадрыхтаваным, ды к таму-ж яны не атрымліваюць неабходнай дапамогі з боку праўленняў калгасаў. З такімі адносінамі да важнейшай справы трэба пакончыць. Лепшыя людзі калгасаў павінны быць уцягнуты ў пажарныя каманды, кожнаму калгасу неабходна мець спраўны пажарны інвентар, а галоўнае — калгаснікам трэба прывіць разуменне, што малейшае ратазейства, бясклапотнасць будзе скарыстана ворагам супроць калгаса і калгаснікаў.

На заводах, у соўгасах і калгасах існуюць добраахвотныя пажарныя дружыны. Многія з іх неаднаразова паказвалі і паказваюць узоры самаадданасці, гераізму і самаахвярнасці ў выратаванні ад агню сацыялістычнай маемасці. У гэтых дружынах нямала сапраўдных патрыётаў радзімы, людзей, бязмежна адданых справе сацыялізма. Але гэтымі дружынамі амаль ніхто не кіруе, палітычнае выхаванне дружыннікаў пастаўлена слаба. У радзе месц гэта скарыстаў вораг для сваіх контррэволюцыйных мэт. Яму ўдалося нават дзе-ні-дзе падарваць дысцыпліну ў дружынах. Не выпадкова ў вёсцы Градна, Чэрвеньскага раёна, і ў радзе інш. месц у часе пажару інвентар аказаўся няспраўным, дружыннікі не аказаліся на месцы.

За апошнія гады наша прамысловасць настолькі вырасла, што яна поўнасцю можа забяспечыць і забяспечвае народную гаспадарку пажарнымі машынамі і інвентаром. Тэхнічная аснашчонасць пажарных каманд і дружын вырасла ў некалькі разоў, але не ўсюды людзі авалодалі гэтай тэхнікай, навучанне дружыннікаў пастаўлена з рук вон дрэнна.

Абыякавыя адносіны да пытання аховы сацыялістычнай уласнасці ад агню далей нецярпімы. Час зразумець, што вораг выкарыстоўвае кожны промах у нашай рабоце, малейшае паслабленне нашай пільнасці, каб нашкодзіць нам. Вось чаму пытанне проціпажарных мерапрыемстваў, пільнай аховы сацыялістычнай уласнасці — з'яўляецца справай велізарнай палітычнай важнасці.

ХОД СЯЎБЫ ПА СССР

МАСКВА, 15 мая. (БЕЛТА). На 10 мая агульнасаюзны план веснавой сяўбы выканан на 69 проц. У мінулым годзе на 10 мая план быў выканан на 68 проц. Другая пяцідзёнка дала прырост на 8 проц.

Соўгасамі ўсіх сістэм план выканан на 60 проц. Зернесоўгасы Арэнбургскай вобласці поўнасцю закончылі веснавую сяўбу.

Закончыла сяўбу Кабардзіна-Калкарская АССР (101 проц.), Калінінская вобласць выканала план на 99 проц., Орджанікідзеўскі край — на 96 проц. і Сталінградская вобласць — на 95 проц.

Украіна засеяла 81 проц. яравой плошчы, зацягваючы сяўбу люцэрны і некаторых тэхнічных культур.

Нездавальняюча ідзе сяўба ва ўсходніх раёнах. Чэлябінская вобласць засеяла 51 проц. яравога кліна. Гэта менш мінулага года на 20 проц. У другую майскую пяцідзёнку вобласць знізіла тэмпы сяўбы.

РЭКОРДНЫ СКОРАСНЫ ПАЛЁТ З ГРУЗАМ У 5 ТОН

Спартыўная камісія Цэнтральнага аэраклуба СССР разгледзела матэрыялы аб палёце для ўстанаўлення рэкорда хуткасці па замкнутаму кругу на адлегласці ў 2000 кіламетраў з камерцыйным грузам у 5 тон. Палёт адбыўся 14 мая на транспартным манаплане канструкцыі інжынера Балхавіцкага. У складзе экіпажа былі камандзір самалёта — Герой Совецкага Саюза — капітан Байдукоў Г. Ф., пілот Кастанаеў Н. Г., старшы бортмеханік Гавабікоў Н. Н. і інш. Адлегласць ўвыш 2000 кіламетраў пройдзена ў 7 гадз. 8 мін. 11,7 сек.

Спартыўная камісія прызнала рэзультаты, дасягнутыя палётам, усесаюзным (нацыянальным) рэкордам хуткасці палёту з камерцыйным грузам у 5 тон па замкнутаму кругу. Адпаведныя матэрыялы прадстаўлены ў прэзідыум Міжнароднай авіяцыйнай федэрацыі (ФАІ) для засведчання гэтага рэкорда, як міжнароднага.

Прыняць усе меры да скончэння сяўбы ў самыя бліжэйшыя дні

ГАНЕБНА ЗАЦЯГНУЛІ СЯЎБУ

Карлінскі раён вельмі марудна вядзе веснавую сяўбу. На 10 мая план сяўбы яравых выканан усяго толькі на 64,3 проц. Некаторыя сельсоветы на многа адстаюць і ад гэтай лічбы.

Асабліва кідаецца ў вочы ігнараванне ў радзе сельсоветаў тэмпаў сяўбы ільну. Вось, напрыклад, Кароцькаўскі сельсовет. Калгасы павінны засеяць 216 гектараў ільну, а засеяна 115 гектараў. Хізаўскі сельсовет, які павінен засеяць 130 гектараў ільну, пасеяў 93 гектары. У раёне нямала адстаючых калгасаў, як «Парыжская комуна», «Звязда». Але ні МТС, ні райземаддзел сур'ёзна не падумалі аб арганізацыі канкрэтнай дапамогі адстаючым сельсоветам і калгасам.

Раённае кіраўніцтва праходзіць міма раду грубейшых парушэнняў агратэхнікі. Дастаткова сказаць, што з усяго пасеву ў раёне зернавых радковымі сеялкамі засеяна толькі 17 проц. Калгасы Струкачоўскага сельсовета радковымі сеялкамі не пасеялі ні аднаго гектара. У раёне многа балбочуць аб недахопе радковых сеялак, але робіцца гэта для прыкрыцця сваёй бяздзейнасці. У сапраўднасці-ж трактарныя і конныя сеялкі сістэматычна прастойваюць.

У радзе калгасаў, як «Чырвоны бераг», «15-годдзе вызвалення Беларусі» пасеяна нямала зернавых непратручаным насеннем.

Ганебна зацягнулі сяўбу аднаасобныя гаспадаркі раёна. Аднаасобнікі Літвінаўскага сельсовета замест 252 гектараў па плану засеялі толькі 153 гектары. Класава-варожыя элементы вядуць агітацыю сярод аднаасобнікаў, каб не сеяць. Гэта кулацкая работа не сустрэла належнага адпору з боку сельскіх советаў і раённага кіраўніцтва.

Раённыя арганізацыі, і ў першую чаргу райземаддзел і МТС не забяспечылі аперацыйнае кіраўніцтва сяўбой.

І. КАВАЛЁЎ.

ПЕРАМОГА ЖАНОЧЫХ ТРАКТАРНЫХ БРЫГАД

Жаночая трактарная брыгада Хойніцкай МТС, брыгадзірам якой з'яўляецца Стасенка Валя, выканала да 5 мая план веснавых работ на 166 проц. Лепшыя трактарысткі брыгады Назарэнка Алеся і Кузменка Оля. Кузменка Оля засявала па 24—28 гектар, 7-я жаночая брыгада Жэўняк Валі таксама выканала план на 142 проц. Лепшыя трактарысткі гэтай брыгады Жук Моця і Евенок Поля ўзорвалі па 7 гектараў у дзень.

СЯЎБОЙ КІРУЮЦЬ ПА ТЭЛЕФОНУ

Калгасы Асіпавіцкага раёна маглі да гэтага часу план сяўбы выканаць не на 69,6 процантаў, а на значна больш. Раён не дабіўся гэтых поспехаў толькі таму, што падрыхтоўкаю, а таксама і сяўбою ніхто па-сапраўднаму не займаўся. Не відаць каб раённыя арганізацыі і зараз праяўлялі большэвіцкія клопаты аб ураджаі.

Старшыня райвыканкома тав. Трызна толькі зараз, калі трэба канчаць сяўбу, даведаўся, што ў некаторых калгасах нехапае насення, што слабая цягавая сіла і няспраўныя машыны. Але і пасля гэтага ў раёне не прынялі канкрэтных мер, каб выканаць план сяўбы.

Як-жа райземаддзел дапамагае калгасам? Ці атрымліваюць яны якую-небудзь дапамогу?

Калі загадчык райземаддзела тав. Міхалёнак і бывае ў калгасах, хоць выпадкова, то старшы аграном тав. Яцко рашыў, што сяўба і без яго пройдзе. Калгаснікі некалькі раз прыязджалі ў райземаддзел, прасілі Яцко прыехаць правесці тое ці іншае аграмерапрыемства, але Яцко палічыў для сябе нізкім выязджаць у калгасы, і кожны раз адказвае калгаснікам:

— Выбачайце, мне няма чаго рабіць у калгасах.

Уся дапамога райземаддзела звялася да таго, што ў сельсоветах і калгасах кожны дзень раздаюцца тэлефонныя званкі. Гэта патрабуюць зводак аб ходзе сяўбы.

Машына-трактарная станцыя заключыла з калгасамі дагаворы, але выконвае іх нездавальняюча. Як-жа станцыя і райземаддзел могуць гаварыць аб павышэнні ўраджайнасці, калі план радковай сяўбы да 10 мая выканан толькі на 7,2 процантаў. Горш таго, дырэктар машына-трактарнай станцыі тав. Нако не ведае нават, колькі трэба пасеяць трактарнымі сеялкамі.

Адстае раён і таму, што пытаннямі арганізацыі працы ў калгасах і райземаддзел, і машына-трактарная станцыя не займаліся. Некаторыя старшыні калгасаў це зразумелі, што поспех сяўбы ў значнай меры залежыць ад арганізацыі працы. Старшыня калгаса імя Галадзеда, Дзераўцоўскага сельсовета, тав. Чарнышэвіч не ведае нават, у якой брыгадзе працуе той ці іншы калгаснік і наогул колькі ў брыгадах людзей.

Кожны дзень у калгасе мітусня. Калгаснікі атакуюць старшыню, каб ён растлумачыў, што рабіць заўтра. Чарнышэвіч накіроўвае калгаснікаў да брыгадзіраў. Апошнія-ж таксама нічога не ведаюць, бо ў іх няма графіка работ.

Учот працадзён у калгасе заблытаны. У працоўныя кніжкі калгаснікаў працадні не запісваюцца па месяцах.

Гэта не магло-б здарыцца, але машына-трактарная станцыя і райза працуюць паасобку, адзін другому не дапамагаюць. Калі аграном станцыі Захаронак дае якое ўказанне калгасу, то аграном райза Яцко не лічыцца з ім.

Для дапамогі раёну Наркамзем Беларусі накіраваў свайго агранома — Кульчына. Уся дапамога гэтага агранома звялася да таго, што ён кожны дзень звоніць з гасцініцы ў райза і пытае, як ідзе сяўба ў калгасах.

Раённы камітэт партыі (сакратар тав. Фельдман), замест трывогі аб марудным ходзе сяўбы, супакойваецца тым, што раён выйшаў на 44-е месца. І гэта ён лічыць за дасягненне...

Е. ЕГОРАВА.

ТРАКТАРЫСТЫ-СТАХАНАЎЦЫ

У мінулым годзе трактарысты Старобінскай МТС тт. Аладка, Лойка і інш. на ворыве і сяўбе мелі бліскучыя вынікі. Не зніжаюць тэмпаў і якасці работы і ў гэтым годзе. Нормы выпрацоўкі выконваюць у два-тры разы і больш, прычым эканомяць гаручае.

Комсамолец-трактарыст Фёдар Лойка, працуючы на трактары «ХТЗ», сістэматычна перавыконвае норму выпрацоўкі. За змену Лойка выпрацоўвае 10—11 гектараў замест 4 гектараў па плану. Да 1 мая на 15-сільным трактары Лойка выпрацаваў у пераводзе на мяккае ворыва 204 гектары, што складае 197 проц. плана веснавых работ на трактар.

Прохар Аладка трактарам «ХТЗ» выпрацаваў 199 гектараў і зэканоміў гаручага 201 кілограм. Добра працуе трактарыст Герасім Рускевіч. Ён, працуючы ў калгасе «Ўдарнік», за змену дае на трактар 8—10 гектараў ворыва, што складае 200—250 проц. За час веснавых работ Рускевіч зэканоміў 300 кілограмаў гаручага.

Маладая трактарыстка Люба Малочка выпрацоўвае на ворыве па 8 гектараў пры норме ў 4 гектары. Ганна Русак за змену ўзорвае 8—10 гектараў, што складае 200—250 проц. плана.

Добрых вынікаў дабіўся трактарыст Скалабан Еўдакім. Ён пры норме 11 гектараў за змену дае на культывацыі 25 гектараў, беражна адносіцца да гаручага. За час сваёй работы Скалабан зэканоміў 200 кілограмаў гаручага. Перавыконваюць нормы выпрацоўкі Будзіч, Гапановіч, Бараноўскі, Некрашэвіч і інш.

К. ГРАМАКОЎСКІ.

СЕЮЦЬ УАДНАВОР

Зусім нізкая якасць сяўбы ў калгасе імя Дзімітрава, Б-Сялецкага сельсовета, Быхаўскага раёна. Глеба дрэнна апрацоўваецца. Большасць пасеваў праведзена ўаднавор.

Вось прыклады. У другой брыгадзе пасеяна ўаднавор 6 гектараў ільну, 7 гектараў вікі, 4,5 гектара аўса. Глеба не ўгноена, пустая. Брыгадзір Іван Новікаў ігнаруе якасць апрацоўкі глебы і сяўбы.

Старшыня калгаса Верхаўцоў не толькі не прыняў мер супроць бракаробаў, якія губяць будучы ўраджай, а, наадварот, ён сам даў указанне сеяць уаднавор.

Гэтая шкодная практыка не атрымала суровага папярэджання з боку раённых арганізацый.

Л. АСАЧ.

ВЫКАРЫСТАЦЬ БАКТЭРЫЯЛЬНАЕ УГНАЕННЕ НІТРАГІН

Беларуская лабараторыя бактэрыяльных угнаенняў да веснавой пасяўнай кампаніі 1937 г. дала нітрагіну для БССР на 62 тыс. га. Нітрагін адгружан на раённыя склады Белсельгасснаба. Між тым да гэтага часу ён астаецца ляжаць без руху. Аддзяленні Белсельгасснаба і райземаддзелы не прымаюць мер для рэалізацыі нітрагіну. Спецыялісты сельскай гаспадаркі таксама не вядуць патрэбнай работы па прымяненню гэтага ўгнаення.

Прысланы нітрагін для Крычаўскага раёна па калгасах не размеркаван, і калгасы нават не ведаюць, што на складзе ёсць гэта ўгнаенне. Аграном райза Вакулін перадаў размеркаванне старшаму агроному МТС Жукоўскаму, а апошні таксама ад гэтай справы адмовіўся. Загадчык крычаўскага склада Белсельгасснаба т. Кольнер адправіў нітрагін з Крычава ў Чэрыкаў, не даўшы ўказання аб рэалізацыі, абмежаваўся толькі ўказаннем цаны.

Загадчык ельскага склада Белсельгасснаба т. Чэртоў прадае нітрагін оптам для райза і МТС. Чэртоў прывёз нітрагін з Ельска ў Лельчыцы, у наяўнасці грошай не аказалася. Доўга не думаючы, ён адвёз нітрагін назад у Ельск.

Патрэбна прыняць усе меры к таму, каб нітрагін быў поўнасцю скарыстан на калгасных палях. Гэта намнога павысіць ураджай.

ЮР'ЕВІЧ, КЕСАРАЎ, БАЕН.

ЗА РУБЯЖОМ

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

14 мая мяцежнікі прадпрынялі ў раёне гары Сольюве (на паўночны ўсход ад Більбао) моцную атаку, падтрыманую танкамі. Пасля лютага бою атака была адбіта рэспубліканцамі. Ручнымі гранатамі некалькі танкаў праціўніка выведзена са строю. Затым рэспубліканскія войскі перайшлі ў контратаку і адкінулі мяцежнікаў, прымусіўшы іх пакінуць свае зыходныя пазіцыі. Баі ў гэтым раёне спыніліся толькі з наступленнем ночы. Авіяцыя мяцежнікаў бамбардыравала Більбао.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

У апублікаванай 14 мая зводцы ваеннага міністэрства гаворыцца, што мяцежнікі прадпрынялі 13 мая атакі на пазіцыі рэспубліканцаў у раёнах Французскага маста, узвышша Харабітас і Універсітэцкага гарадка. Усе атакі былі адбіты, прычым непрыяцель панёс цяжкія страты і пакінуў на полі бою шмат кулямётаў і вінтовак.

У раёне ракі Харамы (на паўднёвы ўсход ад Мадрыда) адбывалася артылерыйская перастрэлка. Ля Мората рэспубліканцы прымусілі мяцежнікаў адступіць.

МІЖУСОБІЦА У ЛАГЕРЫ МЯЦЕЖНІКАЎ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 15 мая (БЕЛТА). Агенцтва Гавас перадае з Мадрыда: «Іспанскія ваенныя ўлады паведамляюць, што ўчора каля 17 гадзін завязаўся гарачы бой паміж асобнымі групамі мяцежнікаў, засеўшымі ва Універсітэцкім гарадку. На працягу гадзіны ўрадавыя войскі наглядалі, як салдаты мяцежнікаў, якія знаходзіліся ў клінічным шпіталі і ў прытулку святой Крыстыны, перастрэльваліся з гармат, марцір і кулямётаў. Напружанасць бою некалькі аслабла пасля 18 гадзін».

АДСТАЎКА ІСПАНСКАГА ЎРАДА

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 15 мая (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе з Валенсіі: «Іспанскі прэм'ер Ларго Кабальеро паведаміў прэзідэнта рэспублікі Асанья аб адстаўцы кабінета. Асанья пачаў перагаворы аб стварэнні новага ўрада.

Адстаўка ўрада Ларго Кабальеро выклікана, як відаць, неабходнасцю стварыць больш моцны ўрад з тым, каб выканаць задачы, звязаныя з вядзеннем доўгай вайны. Адстаўка выклікана таксама нядаўнімі падзеямі ў Каталоніі. Учора анарха-сіндыкалісцкая нацыянальная канфедэрацыя працы і Ўсеагульны рабочы саюз паведамілі, што Ларго Кабальеро павінен будзе ўзначаліць новы кабінет. На думку палітычных колаў, урадавы крызіс будзе лёгка вырашан.

***

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовая рэзідэнцыя ўрада), 15 мая (БЕЛТА). Сёння раніцай прэзідэнт Асанья прыняў лідэраў палітычных партый, каб азнаёміцца з іх думкаю аб структуры будучага ўрада. Былі прыняты: Ларго Кабальеро, далей Мартынес Барыо (старшыня парламента) у якасці лідэра партыі «рэспубліканскага саюза». Хіраль—прадстаўнік «рэспубліканскай левай», Мануэль Кордэро—член нацыянальнага выканкома сацыялістычнай партыі. Паскуаль Тамс—віцэ-сакратар Усеагульнага рабочага саюза, Хозэ Дыяс — генеральны сакратар компартыі і іншыя.

СТАНОВІШЧА У КАТАЛОНІІ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 15 мая (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе з Барселоны (галоўнага горада Каталоніі), што ў горадзе паранейшаму спакойна. Абсалютны спакой пануе таксама на поўдні Каталоніі, дзе паліцыя ачысціла тэрыторыю ад, так званых, «бескантрольных» груп, дзейнічаўшых у правінцыі Тарагона. Пункт Мора Ла Нуэва знаходзіўся ў руках адной з гэтых банд, меўшых значнае ваеннае снаражэнне. Пасля прыбыцця падмацаванняў з Валенсіі банда была разбіта. У Тарагоне паліцыя захваціла танк, каля 2 тысяч вінтовак і некалькі тысяч бомб. На другі-ж дзень пасля распараджэння аб раззбраенні грамадзянскага насельніцтва ў Рэусе было сабрана 8 тон боеприпасаў.

КАНЦЭРТ НА ГРАНІЦЫ

ЗВАРОТ ПЕРАМОЖЦАЎ МІЖНАРОДНАГА КОНКУРСА СКРЫПАЧОЎ

НЕГАРЭЛАЕ, 15 мая. (Кар. «Звязды»). Сёння прыехалі з-за граніцы ўдзельнікі міжнароднага конкурса скрыпачоў імя Ізаі ў Бруселі Давід Ойстрах, Міша Фіхтэнгольц, Ліза Гілельс, Марына Казалупава і Буся Гальдштэйн. Таксама прыехалі член журы конкурса праф. Ямпольскі і піяніст т. Дзякаў.

Совецкіх скрыпачоў, якія вяртаюцца на радзіму, пасля выключна паспяховых выступленняў як на самім конкурсе, так і ў розных гарадах Заходняй Еўропы (Парыж, Лондан, Варшава, Рыга), прыйшлі сустракаць пагранічнікі і працоўныя Негарэлага.

Пры перапоўненай зале пераможцы конкурса далі канцэрт. Перад пачаткам канцэрта ад імя групы скрыпачоў ля мікрафона выступіў Давід Ойстрах, які вітаў усіх працоўных Совецкага Саюза. Потым з вялікім майстэрствам выканалі рад музыкальных рэчаў Міша Фіхтэнгольц, Марына Казалупава, Буся Гальдштэйн і Ліза Гілельс.

У заключэнне канцэрта выступіў Давід Ойстрах, які з вялікай віртуознасцю сыграў паланез Веняўскага. Кожнае выступленне скрыпачоў суправаджалася дружнымі апладысментамі прысутных.

Пасля канцэрта выступіў т. Фарбер, які віншаваў скрыпачоў з прыездам і выказаў ім гарачую ўдзячнасць за канцэрт.

У гутарцы з прадстаўнікамі друку член журы конкурса праф. Ямпольскі паведаміў, што выступленні совецкіх скрыпачоў прайшлі з вялікім поспехам і перараслі рамкі конкурса.

Канцэрт з Негарэлага трансліраваўся па ўсяму Совецкаму Саюзу. Учора ўдзельнікі конкурса выехалі ў Маскву.

Б. КАМЕНАЎ.

ПРЫЕМ У ПАЎПРЭДСТВЕ СССР У ТОКІО

ТОКІО (сталіца Японіі), 15 мая. (БЕЛТА). Учора ўвечары ў паўпрэдстве СССР у Токіо адбыўся прыём у сувязі з надыходзячым ад'ездам у СССР паўпрэда СССР тав. Юранева.

На прыёме прысутнічала каля 160 відных прадстаўнікоў японскіх урадавых і палітычных колаў, ваенных улад, дзелавога свету, навукі, мастацтва і друку, шмат членаў дыпламатычнага корпуса, а таксама адказныя супрацоўнікі паўпрэдства і гандлёвага прадстаўніцтва.

Сярод японскіх гасцей, між іншым, былі міністр замежных спраў Сато, міністр двара Мацудайра і інш.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

НА ПАРТЫИНЫХ КАНФЕРЭНЦЫЯХ

ВІЦЕБСК

На ранішнім пасяджэнні 15 мая — працяг спрэчак на справаздачнаму дакладу гаркома партыі. Вялікую ўвагу аддавалі выступаючыя пытанню агітацыі і прапаганды. І гэта зразумела. Стан агітацыі і прапаганды ў Віцебскай партарганізацыі стаіць на нізкім узроўні.

Тав. Васільеў — сакратар парткома фабрыкі «Профінтэрн» астрыё сваёй крытыкі накіроўвае на буйнейшыя прабелы работы культпропа гаркома. Культпроп гаркома, гаворыць ён, не дапамагае нам, комуністам, авалодваць большэвізмам. Загадчык культпропа тав. Еська адарваўся ад пярвічных партарганізацый, зусім не ў курсе справы работы і стану сеткі партасветы. У радзе партарганізацый партыйная вучоба пастаўлена фармальна.

Дырэктар бактэрыялагічнага інстытута тав. Бейненсон гаворыць аб тым, што прапагандысты прадастаўлены самі сабе. Іх далёка не задавальвае атрымліваемая кансультацыя з боку пропсемінара. Нікога ў гаркоме партыі не цікавіць, як прапагандысты падрыхтоўваюцца да заняткаў, як яны працуюць над сабой. Рашэнне гаркома партыі аб тым, каб прапагандыстаў сістэматычна інфармавалі аб важнейшых палітычных падзеях і рашэннях партыі, аб рашэннях бюро гаркома партыі, на сёнешні дзень не выканана.

Аб выключна дрэннай рабоце культпропа гаркома выступілі яшчэ рад таварышоў (тт. Каляда, Кацельнікаў, Самсоненка і інш.). Усе ў адзін голас заяўляюць аб поўнай бяздзейнасці культпропа гаркома і яго загадчыка тав. Еська. І гэта зусім правільна.

Віцебская партыйная арганізацыя мае вялікую сетку партыйных школ і гурткоў. Але хто з гаркома ведае, як абстаіць справа з якасцю вучобы? Можна прама сказаць, што ніхто. Тав. Еська, які непасрэдна павінен быў гэтым займацца, абмяжоўваецца адным толькі атрыманнем сухіх зводак, гаворачых толькі аб колькасным ахопе комуністаў партвучобай, а не аб якасці выкладання. Тав. Еська на прадпрыемствах не бывае, не прысутнічае на партыйных занятках, адседжваецца ўвесь час у сваім габінеце.

Зусім не выпадкова і тое, што тав. Жураўлёў у справаздачным дакладзе павінен быў абмежавацца дачай пытанняў прапаганды адной толькі ацэнкі — дрэнна. Факты з жыцця партыйных арганізацый, якія-б ахарактарызавалі сапраўднае становішча партыйнай вучобы ў дакладзе адсутнічалі па той простай прычыне, што тав. Жураўлёў і гарком партыі ў цэлым не аддавалі сур'ёзнай увагі партыйнай вучобе.

Патрэбна прама сказаць, што гэты адказны ўчастак партыйнай работы літаральна аддадзены на водкуп загадчыку культпропам гаркома тав. Еська, які ўжо даўно праславіўся сваёй бяздзейнасцю. Бюро гаркома партыі ад пытання марксісцка-ленінскага выхавання комуністаў самаўхілілася. Сакратары гаркома тав. Жураўлёў і тав. Башмачнікаў добра ведаюць, што т. Еська ў поўным сэнсе слова праваліў работу па падняццю палітычнага ўзроўню комуністаў, тым не менш гэта акалічнасць іх мала турбуе. Да апошняга дня яны прадаўжаюць з ім ліберальнічаць, не прымаюць ніякіх мер, каб забяспечыць культпроп гаркома працаздольнымі таварышамі.

Партыйныя габінеты на радзе прадпрыемстваў не дрэнна абсталяваны, але работа іх пастаўлена вельмі слаба, у выніку чаго наведванне комуністамі партыйных габінетаў нізкае. Загадчыкамі партгабінетамі на радзе прадпрыемстваў працуюць новыя, мала вопытныя таварышы, але ад культпропа гаркома яны абсалютна ніякай дапамогі не атрымліваюць.

Многа заган ёсць таксама і ў рабоце гарадскога Дома партактыва. Вось ужо трэці месяц, як семінар прапагандыстаў па гісторыі партыі амаль зусім не працуе з-за адсутнасці кіраўніка. Наведваемасць комуністаў пры Доме партактыва нізкая (50—60 проц.).

Да гэтага часу ў некаторых палітгуртках і ў партыйных школах не вывучаецца рашэнне лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), даклад і заключнае слова таварыша Сталіна. Гэтыя важнейшыя гістарычныя дакументы нават не былі абмеркаваны бюро гаркома партыі і не выпрацаваны канкрэтныя мерапрыемствы па практычнай рэалізацыі гэтых важнейшых партыйных рашэнняў. З усяго гэтага неабходна зрабіць адно заключэнне: гарком партыі, яго культпроп яшчэ нічога не зрабілі, каб перабудаваць сваю работу ў адпаведнасці з гістарычнымі рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б) і дапамагчы комуністам авалодаць большэвізмам.

На ранішнім пасяджэнні выступіў яшчэ рад таварышоў. Зусім правільна крытыкуючы работу гаркома, яго апарата, сакратароў гаркома, выступаючыя таварышы, аднак, амаль ні словам не абмовіліся аб тым, што практычна робіцца ў партыйных арганізацыях па рэалізацыі рашэння Пленума ЦК ВКП(б), як парткомы і парторгі перабудавалі сваю работу. Гэта з'яўляецца буйным недахопам праходзячых спрэчак.

На канферэнцыі выступіў рэдактар газеты «Звязда» тав. Юркоў. Сваё слова ён прысвяціў пытанню ўзняцця рэволюцыйнай пільнасці і раскрытыкаваў памылкі рэдакцыі газеты «Звязда» і памылкі, дапушчаныя ў газеце ім асабіста.

На вячэрнім пасяджэнні з прамовай аб практычных задачах партыйных арганізацый па баявой рэалізацыі рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б), даклада і заключнай прамовы таварыша Сталіна выступіў сакратар ЦК ВКП(б)Б т. Шарангович. У спрэчках па справаздачнаму дакладу гаркома партыі за дзень выступіла 20 чал.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

СЛУЦКІ РАЁН

СЛУЦК, 15 мая. Сёння пятым днём прадаўжае сваю работу раённая партканферэнцыя. Справаздачны даклад сакратара РК тав. Жыткова быў падвергнут жорсткай крытыцы.

Пытанні ўнутрыпартыйнага жыцця, палітычнай агітацыі і прапаганды, работа з актывам, з кандыдатамі і спачуваючымі ў дакладзе абойдзены. Дакладчык нічога не гаварыў аб кіраўніцтве стаханаўскім рухам.

Гаворачы аб сельскай гаспадарцы, тав. Жыткоў не ўскрыў прычын ганебнага адставання раёна на сяўбе.

Выступаўшыя ў спрэчках дэлегаты рэзка крытыкавалі не толькі работу райкома, але і змест справаздачнага даклада.

— Даклад сакратара РК, — гаворыць дэлегат Беразной,—больш падобен на даклад старшыні райвыканкома. У дакладзе нічога не было сказана аб перабудове работы райкома і пярвічных партарганізацый у адпаведнасці з рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б) і дакладам таварыша Сталіна.

Тав. Століна крытыкуе райком за тое, што ён не аказваў ніякай дапамогі прапагандыстам, не вёў работы з актывам.

— Дакладчык, — гаворыць тав. Століна, — нічога не сказаў, што зроблена за час з X райпартканферэнцыі па сёнешні дзень, а прайшло даволі многа часу (тры месяцы).

Парторг тав. Разумава ўказвае, што райком не ўлічыў прапаноў, якія былі ўнесены на X раённай партканферэнцыі і ў час справаздачна-выбарчых сходаў. Гэта гаворыць аб тым, што райком не перабудаваў сваю работу.

Усяго ў спрэчках па справаздачнаму дакладу выступіў 51 дэлегат. У спіс для тайнага галасавання новага складу райкома былі намечаны 63 кандыдатуры; пасля адкрытага абмеркавання ў спісу для тайнага галасавання пакінута 45 чал.

СКУЦЭНЯ.

МОЗЫРСКІ РАЁН

14 мая ўвечары адкрылася мозырская раённая партканферэнцыя. Не гледзячы на тое, што райком партыі рыхтаваўся да канферэнцыі вельмі доўга, усё-ж пачатак яе работы паказвае на нездавальняючую падрыхтоўку.

Адкрылася канферэнцыя са спазненнем больш чым на гадзіну, пры далёка няпоўным складзе дэлегатаў. Выбрана было дэлегатаў з рашаючым голасам 180, а з'явілася на адкрыццё 139 чалавек. Ранішняе пасяджэнне 15 мая таксама адкрылася са спазненнем на поўгадзіны, пры наяўнасці ў зале 126 дэлегатаў з правам рашаючага голасу.

Выбары кіруючых органаў канферэнцыі прайшлі больш-менш арганізавана. На выбары было патрачана ўсяго 40 мінут. Затое справаздачны даклад сакратара райкома тав. Левіна цягнуўся тры гадзіны, у той час, калі па рэгламенту трэба было ўкласціся ў 2 гадзіны.

У сваім дакладзе т. Левін патраціў шмат часу на расказ дэлегатам аб даўно ўжо вядомых партарганізацыі недахопах партработы, фактах парушэння статута партыі і ўнутрыпартыйнай дэмакратыі, прыступлення рэволюцыйнай пільнасці, праяўлення палітычнай слепаты і ратазейства. Дэлегаты чакалі ад сакратара райкома, што ён далажыць канферэнцыі, як пярвічныя партарганізацыі і сам райком перабудавалі сваю работу на аснове рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б) і на аснове той крытыкі, якая была разгорнута на справаздачна-выбарчых сходах у пярвічных арганізацыях. Але ў тав. Левіна для гэтага «не хапіла часу», ён толькі абмежаваўся прызнаннем крытыкі недахопаў работы райкома і яго сакратароў правільнай і адпавядаючай сапраўднасці. У гэтым па сутнасці заключалася ўся самакрытычнасць даклада. Тав. Левін зусім не крытыкаваў работы членаў бюро райкома — Бункова, Чапёлкіна, Шаевіча, Гольдшварца, якія маюць рад недахопаў у сваёй рабоце.

Першыя выступленні дэлегатаў у спрэчках мала чым адрозніваюцца ад самога даклада. Выступаючыя больш за ўсё гавораць аб даўно вядомых арганізацыі недахопах работы і зусім не паказваюць, як выпраўляюцца гэтыя недахопы пярвіч-

Характэрна, што прысутныя на канферэнцыі сакратары Мозырскага акругкома партыі т. Ананьеў і Раманенка не лічаць сваім абавязкам даць правільны напрамак спрэчкам, каб накіраваць іх па правільнаму руслу і гэтым самым дапамагчы арганізацыі поўнасцю ўскрыць усе недахопы партыйнай работы.

Р. ФРАЛОЎ.

У абедзены перапынак на шчотачнай фабрыцы імя Крупскай (Менск) штодзенна праводзяцца з рабочымі палітгутаркі і чытка газет. НА ЗДЫМКУ: прапагандыст т. Дрыер чытае свежы нумар газеты.

Фото Шышко (БСФ).

АРШАНСКІ РАЁН

ОРША, 15 мая. На вячэрнім пасяджэнні 14 мая канферэнцыя заслухала заключнае слова тав. Соскіна. Ён прызнаў крытыку работы райкома зусім правільнай. Сакратар райкома вымушан быў заявіць, што грубыя прарывы ў разгортванні ўнутрыпартыйнай работы, прапаганды і агітацыі здарыліся ў выніку самазаспакаення, благадушнасці, зазнайства і недастатковай сувязі з масамі.

Упершыню на канферэнцыі комуністы загаварылі на ўвесь голас аб недахопах у рабоце райкома і яго сакратара. Разгарнулася здаровая самакрытыка. Выступленні дэлегатаў насілі прынцыпова большэвіцкі характар. Кіраўнікі райкома пачалі разумець сутнасць большэвіцкай самакрытыкі.

На ранішнім пасяджэнні 15 мая канферэнцыя заслухала даклад мандатнай камісіі. На канферэнцыі прысутнічаюць 263 дэлегаты з рашаючым голасам. Па партыйнаму стажу да 1917 года — 2 чал., з 1917 года — 4, з 1918 — 7, з 1919 па 1920 — 21, з 1921 па 1923 — 6, з 1924 па 1926 — 46, з 1927 — па 1928 — 61, з 1929 па 1930 — 55, з 1931 па 1932 — 61. З правам дарадчага голасу на канферэнцыі прысутнічае 29 дэлегатаў.

Пасля даклада мандатнай камісіі пачалося абмеркаванне кандыдатур у спіс для тайнага галасавання членаў райкома. Запісана 80 чалавек.

Першым канферэнцыя абмяркоўвала кандыдатуру сакратара райкома тав. Соскіна. Райком рэзка крытыкавалі. Недахопы работы партыйнай арганізацыі ў першую чаргу адносілі да кіраўнікоў райкома тт. Соскіна і Леановіча. Аднак, пры адкрытым абмеркаванні яго кандыдатуру пакінулі ў спісу для тайнага галасавання. Таварышы адзначалі ў сваіх выступленнях, што Соскін энергічны і ініцыятыўны, мае вопыт партыйнай работы і здольны зрабіць неабходныя вынікі з большэвіцкай крытыкі.

Сёння — працяг абмеркавання кандыдатур у спіс для тайнага галасавання членаў райкома партыі.

М. АСТАПЕНКА.

МАГІЛЕЎСКІ РАЁН

МАГІЛЕЎ, 15. Учора пасля спынення спрэчак па справаздачы райкома канферэнцыя заслухала заключнае слова сакратара райкома тав. Клімчука. Трэба сказаць, што тав. Клімчук у заключным слове, таксама, як і ў дакладзе, старанна абышоў рад сур'ёзнейшых недахопаў у рабоце райкома, на якія ўказвалі дэлегаты канферэнцыі. Абмежаваўшыся агульным прызнаннем, што крытыка была правільная, ён на працягу гадзіны і 20 мінут гаварыў аб другарадных пытаннях, не мабілізаваўшы ўвагу канферэнцыі на асноўных задачах партыйнай арганізацыі у ажыццяўленні пастаноў Пленума ЦК ВКП(б), на задачах далейшага павышэння пільнасці і ліквідацыі рэштак шкодніцтва.

Тав. Клімчук давёў да ведама канферэнцыі, што рашэннем бюро райкома загадчык культпропа тав. Гутман выведзен са складу бюро райкома з абвінавачэннем выновы за скрыццё ад партыйнай арганізацыі аб тым, што яго швагер выкрыт як трацкіст.

Учарашняе вячэрняе і сёнешняе ранішняе пасяджэнні былі прысвечаны абмеркаванню кандыдатур у склад членаў гаркома партыі. Колькасць членаў гаркома ўстаноўлена — 31 чалавек і кандыдатаў 7. Усяго было ўнесена на абмеркаванне 65 кандыдатур у члены гаркома. Пасля детальнага абмеркавання ў спісу для тайнага галасавання асталося 36 кандыдатур. Такім чынам амаль палова высунутых кандыдатур атрымалі адводы, або самі сабе далі адвод, ведаючы, што ў кіруючы партыйны орган павінны ўвайсці найбольш дзелавыя і палітычна вытрыманыя члены партыі. Такі вялікі адсеў паказвае, што некаторыя таварышы не ўлічылі гэтых патрабаванняў і недастаткова сур'ёзна падыходзілі да вывучэння кандыдатур. Сакратар парткома аўтарамзавода тав. Рыўкін, напрыклад, выставіў кандыдатуры дырэктара завода тав. Нікаворава і майстра Гецкіна, але абедзве кандыдатуры былі зняты са спісу для тайнага галасавання. Тав. Нікавораў сам папрасіў зняць яго кандыдатуру, бо ён на практычнай рабоце ў Магілеўскай партыйнай арганізацыі нічым яшчэ сябе не праявіў. Майстар Гецкін, якому Рыўкін даў добрую характарыстыку радавымі комуністамі дэлегатамі канферэнцыі быў паказан зусім у іншым святле. Ён мае ўхілы партыйных спагнанні, падтрымлівае адсталыя настроі ў цэху, правальвае нарады норм і т. д.

Заслугоўвае ўвагі таксама і тое, што некаторыя дэлегаты на зусім неабгрунтаваных прычынах даюць адводы. Пры абмеркаванні кандыдатуры начальніка раённай міліцыі тав. Збароўскага дэлегат канферэнцыі Мазурава ўнесла прапанову адвесці яго кандыдатуру, грунтуючыся на тым, што ён нібыта па-бюракратычнаму адказаў, калі яму званілі з цукеркавай фабрыкі аб збіцці стаханаўцаў. На самой-жа справе з тав. Збароўскім ніхто з цукеркавай фабрыкі не гаварыў. Другі дэлегат павінен быў напомніць тав. Мазуравай, што яна сама яму расказвала аб гэтым зусім інакш: званілі не тав. Збароўскаму, а начальніку першага аддзялення міліцыі тав. Глайшнейдэру. Для чаго-ж патрабавалася тав. Мазуравай абняславіць тав. Збароўскага — незразумела.

Ранішняе пасяджэнне закончылася тайным галасаваннем у члены райкома.

Р. ДОДЗІН.

ГОМЕЛЬ

ГОМЕЛЬ, 15. Адзін за другім выступаюць дэлегаты ў спрэчках па дакладу гаркома партыі. Актыўнасць надзвычайна вялікая. Кожны дэлегат жадае выступіць з трыбуны канферэнцыі, але прыходзіцца канстатаваць, што большасць прамоўцаў, за рэдкім выключэннем, не ўзняліся на вышыню сапраўднай большэвіцкай крытыкі і самакрытыкі.

Выступіўшыя ў спрэчках тав. Карасік — работнік БелКМО, Шэйнін — Белдзяржснаб, дарэмна адымалі ў канферэнцыі шмат часу, прымусіўшы яе слухаць нікчэмную балбатню. І дрэнна тое, што кіраўнікі канферэнцыі не паправілі гэтых таварышоў. У рэзультаце падобныя беспрынцыпныя выступленні паўтараліся некалькі разоў.

Асабліва абураючым было выступленне начальніка палітаддзела гомельскага аддзялення Беларускай чыгункі тав. Прагера. Не гледзячы на тое, што на чыгунцы з пільнасцю і барацьбой з ворагамі народу асабліва нядобра, Прагер нічога не сказаў аб тым, як партарганізацыя аддзялення і ў прыватнасці Палітаддзел вядуць барацьбу за выкарчоўванне варожага ахвосця на чыгуначным транспарце. Ён нават не заікнуўся аб тых буйнейшых памылках, якія мелі месца ў рабоце палітаддзела. Ён стараўся больш абвінавачваць другіх і выгарадзіць сябе. Гэта выступленне з'яўляецца ўзорам таго, як людзі, падчас займаючыя высокія пасады, нічога не разумеюць у рашэннях партыі.

Вялікім недахопам многіх выступленняў з'яўляецца тое, што яны гавораць выключна аб сваіх ведамственных справах: кандзіцер аб піражных, ваенком аб дапрызыўніках, настаўніца аб вучнях і г. д., не ўвязваючы свае выступленні з агульнымі задачамі партыйнай работы. Ведамственыя інтарэсы іх хвалююць больш, чым пытанні партыйнай работы.

Тым не менш на канферэнцыі было шмат дзелавых выступленняў, якія ўскрываюць буйныя недахопы ў рабоце гаркома партыі і ўсёй партарганізацыі. Надзвычай цікавым і партыйным было выступленне маладога партработніка, сакратара парткома шчацінай фабрыкі тав. Паліхоўскага. Ён расказаў канферэнцыі аб тым, як у гаркоме дзелавую работу падмяняюць шуміхай. Зімой была створана школа па павышэнню агульных ведаў сакратароў парткомаў і парторгаў. Аднак, гэта школа хутка развалілася бо гарком не аддаваў ёй ніякай увагі. Больш таго, гарком перадаверыў кіраўніцтва школай пандэму Сташэўскаму.

Тав. Герман у сваім выступленні ўказвае, што пасля справаздачна-выбарчых сходаў пярвічных арганізацый прайшло каля двух месяцаў, многія арганізацыі набылі станоўчы вопыт партработы. Аднак, гарком партыі не цікавіцца работай пярвічных партыйных арганізацый, не перадае вопыту адных другім. Сакратары парткомаў у большасці новыя партработнікі, яны патрабуюць дапамогі, але гарком ім не дапамагае, і гэтыя партработнікі прадастаўлены самім сабе.

Тав. Дабрамудраў гаворыць аб тым, што гарком партыі зусім не ўдзяляе ўвагі воднаму транспарту, які быў засмечан ворагамі пароду — трацкістамі. Гарком партыі ў справе выкрыцця ворагаў на водным транспарце дапусціў прытупленне пільнасці.

Тав. Еська расказвае аб тым, што ў партарганізацыі праўлення Беларускай чыгункі замест сапраўднай перабудовы партработы толькі займаюцца размовамі. Ён прывёў факт грубейшага парушэння партыйнай дэмакратыі. У гэтай арганізацыі закрытае галасаванне зрабілі адкрытым.

На канферэнцыі з вялікай прамовай выступіў сакратар ЦК КП(б)Б т. Валковіч.

Спрэчкі па дакладу гаркома працягваюцца.

БАБРУЙСКІ РАЁН

Учора ўвечары адкрылася Y раённая партыйная канферэнцыя. З самага пачатку канферэнцыі адчуваецца некаторая неарганізаванасць. Рэгістрацыя дэлегатаў началася несвоечасова. У рэзультаце канферэнцыя пачала сваю работу са спазненнем на 35 мінут. Канферэнцыя пачалася ў прысутнасці 281 дэлегата з рашаючым голасам і 35 з дарадчым. Адсутнічала 39 дэлегатаў з рашаючым голасам і 5 з дарадчым.

Намячэнне кандыдатур і выбары кіруючых органаў канферэнцыі працягваліся звыш з паловай гадзіны. Час на выбары прэзідыума, мандатнай камісіі і сакратарыята мог-бы быць скарочан, калі-б замест выкрыкаў з залы дэлегаты падымалі-б рукі і па чарзе называлі-б прозвішчы. Некаторы шум, выкрыкі перашкаджалі дэлегатам азнаямляцца з высоўваемымі кандыдатурамі ў кіруючыя органы канферэнцыі. Сёння работа канферэнцыі пачнецца справаздачным дакладам аб рабоце райкома.

У рабоце канферэнцыі прымае ўдзел т. Чарвякоў.

Г. ВЯРХОЎСКІ.

БАРЫСАЎСКІ РАЁН

БАРЫСАЎ, 15 мая. (Спец. кар. «Звязды»). Сёння вечарам адкрылася барысаўская раённая канферэнцыя КП(б)Б, на якую з'явілася 317 дэлегатаў, з 333 выбраных нізавымі пярвічнымі партарганізацыямі.

Усё першае двухгадзіннае пасяджэнне канферэнцыі было занята выбарамі яе кіруючых органаў і вырашэннем іншых арганізацыйных пытанняў. У склад прэзідыума выбрана 15 таварышоў, сярод якіх — герой Савецкага Саюза т. Арман. У склад прэзідыума таксама выбран прыбыўшы для ўдзелу ў рабоце канферэнцыі член бюро ЦК КП(б)Б т. Сурта.

Сёння канферэнцыя заслухае справаздачны даклад аб рабоце раённага камітэта партыі і даклад рэвізійнай камісіі.

А. ЛЕБЕДЗЕЎ.

Нізкая якасць партыйнай прапаганды

Таварыш Сталін прыкаваў увагу ўсёй нашай партыі да пытанняў падняцця ідэйна-палітычнага ўзроўню комуністаў, да пытанняў авалодання большэвізмам.

Імкненні да партыйнай вучобы комуністаў і беспартыйнага актыва—велізарнейшыя, асабліва вялікая зацікаўленасць да вывучэння гісторыі нашай слаўнай большэвіцкай партыі. Дастаткова ўказаць хоць-бы на такія лічбы. Калі ў 1936 г. у Гомельскай партарганізацыі мы мелі гурткоў па гісторыі партыі ніжэйнага тыпу 39 з ахопам 500 слухачоў, то да IV гарадской канферэнцыі мы маем 63 гурткі з ахопам 1000 слухачоў. Гурткоў па вывучэнню гісторыі партыі па першакрыніцах у 1936 г. было 9 з ахопам 104 членаў і кандыдатаў партыі, зараз мы маем 10 гурткоў з ахопам 227 слухачоў. Звыш 2160 членаў і кандыдатаў партыі ахоплены партыйнай вучобай.

Праведзеныя справаздачна - выбарчыя сходы пярвічных партарганізацый паказваюць, што гарком КП(б)Б не задаволіў патрабаванні комуністаў у сэнсе падняцця іх ідэйна-палітычнага ўзроўню.

Якасць выкладання гісторыі партыі ва многіх школах, гуртках пастаўлена вельмі дрэнна: схематызм, пытанне-адказны метад, недастатковае асвятленне гістарычных фактаў барацьбы нашай партыі, адсутнасць паказу жывых вобразаў большэвікоў, паказу абстаноўкі, марксісцкага аналіза падзей — вось парокі, якім падвергнуты ў сваёй большасці нашы школы і гурткі.

Таварыш Сталін у сваім пісьме «аб падручніку гісторыі ВКП(б)» піша:

«... што нашы падручнікі па гісторыі ВКП(б) нездавальняючы па трох галоўных прычынах. Нездавальняючы або таму, што яны выкладаюць гісторыю ВКП(б) па-за сувяззю з гісторыяй краіны; або таму, што абмяжоўваюцца расказам, простым апісаннем падзей і фактаў барацьбы плыней, не даючы неабходнага марксісцкага тлумачэння; або таму, што страдаюць няправільнасцю канструкцыі, няправільнасцю перыядызацыі падзей». (Сталін).

Гэта ўказанне таварыша Сталіна мае адносіны не толькі да складальнікаў падручніка па гісторыі партыі, але і да кожнага партыйнага кіраўніка, да кожнага комуніста.

На заводзе «Гомсельмаш» адным з гурткоў па вывучэнню гісторыі партыі кіруе інжынер-комуніст тав. Кураўскі, праходзяць тэму: «Партыя большэвікоў пры пераходзе да новай эканамічнай палітыкі». Кіраўнік, не даючы аналіза абстаноўкі гэтага перыяда, не даючы марксісцкага аналіза профсаюзнай дыскусіі і барацьбы нашай партыі з прэзрэннымі Троцкім, Бухарыным, «рабочай апазіцыяй», групай Сапранава, пачынае прама з рашэння X з'езда партыі — аб замене прадразвёрсткі продналогам. Вядома, пры такім выкладанні ніхто з слухачоў не мог растлумачыць, чым выклікан пераход да новай эканамічнай палітыкі. Былі нават асобныя слухачы, якія скажона тлумачылі «НЭП», гаворачы: «што НЭП — гэта ўступка кулацтву, нэпману і інш.», і такія скажэнні не атрымлівалі належнага адпору і растлумачэння з боку кіраўніка. Пытанне для многіх асталося незразумелым.

Партыйны габінет, якім кіруе тав. Палешчук, не павярнуўся тварам да слухачоў, каб дапамагчы ім рыхтавацца да заняткаў; слухачы часта губляюцца ў матэрыялах, таму, што няма дыферэнцыяванага падыходу ў рэкамендацыі літаратуры кожнаму слухачу, выходзячы з яго ўзроўню ведаў, здольнасцей, умоў работы і інш. Па тэме аб НЭП'у тав. Кураўскі ўсім рэкамендаваў чытаць 10 тэму са зборніка «Лэнін—Сталін», том III, а там ні больш, ні менш як 143 стар.

І наогул прапаганда на Гомсельмашы пастаўлена вельмі дрэнна, заняткі праходзяць зараз-жа пасля работы, пачынаюць займацца ў 4 гадз. 45 мін., канчаюць у 6 гадзін. Усе сядзяць як «на іголках», не паспелі разгледзець адно пытанне толькам, як пачынаюць раздавацца галасы: «час вышоў», тады, як заняткі патрэбна праводзіць мінімум $2^1/_2$—3 гадзіны, каб у працэсе заняткаў слухачы маглі высветліць рад пытанняў, якія ім асталіся незразумелымі ў часе самастойнай работы, або ў часе заняткаў.

Не лепш якасць вучобы ў райпартшколе пры ДПА, хоць там мы маем больш кваліфікаваных кадраў прапагандыстаў. Ёсць факты, калі ў часе заняткаў у адной з груп слухачы Канцавы і Карасік, выступаючы па пытанню аб большэвіцкіх лозунгах у перыяд імперыялістычнай вайны, прыпісалі большэвікам пацыфісцка-цэнтрысцкія лозунгі і гэта асталося нявыкрытым, незаўважаным і не растлумачаным кіраўніком тав. Радчанка.

Мы маем факты, калі кіраўнік тав. Шабуня, займаючыся з групай у райпартшколе, хацеў назнаёміць слухачоў з ленінска-сталінскай характарыстыкай імперыялізма, але не даў ні аднаго гістарычнага факта. Ён гаварыў слухачам аб нераўнамернасці і скачкападобнасці ў развіцці капіталізма, аб нівеліроўцы без фактаў, без прыкладаў. Слухачы нічога не зразумелі.

пагандыстаў, у тым, што кіраўнікі школ і гурткоў па гісторыі партыі часта не ўмеюць правільна растлумачыць важнейшыя палажэнні Леніна—Сталіна віноўны, безумоўна, гарадскі камітэт партыі ў цэлым, і ў першую чаргу, аддзел культуры і прапаганды гаркома.

Гарадскі камітэт партыі ў асобе яго сакратароў тав. Стакуна і раней працаваўшага тав. Драбінскага, не зрабілі ўрокаў з таго, што ў культпропе гаркома доўгі час арудваў вораг народу, актыўны трацкіст Фалкін, які сваёй шкодніцкай работай развальваў партыйную прапаганду, які пасадзіў на фронце прапаганды чужых, ідэйна нявытрыманых людзей. І тав. Стакун, і тав. Драбінскі дзесяткі разоў выступалі, прызнаючыся перад партактывам і пярвічнымі арганізацыямі аб прытупленні большэвіцкай пільнасці, але далей гэтых прызнанняў не пайшлі. Справа партыйнай прапаганды і работа з прапагандыстамі была аддана на водкуп аддзелу культуры і прапаганды (ад якога асталася адна назва) і Дому комасветы, які са сваімі абавязкамі не справіўся.

І не дзіўна, што пасля такіх адносін да прапаганды большасць актыва не вучыцца. Рад сакратароў парткомаў зазналіся, лічаць сябе «вялікімі людзьмі», лічаць, што яны ўжо і так многа ведаюць, што ім можна і не вучыцца. Тав. Карантагр («Пролетарый»), Станкевіч (Сельмаш), Герман (камбінат імя Гікало) зусім нідзе не вучацца. А тыя сакратары, якія вучацца, з 32 заняткаў мелі прапускоў: Бергман («Спартак») — 20, Вільнер («Комінтэрн»)—22, Гранатштэйн («Везувій»)—14, Ганзбург (хлебазавод) — 12. Недалёка адышлі і дырэктары-комуністы, дырэктары буйных прадпрыемстваў—Генкін (Сельмаш), Рубінчык (фабрыка «Праца»), Каган («Комінтэрн»), Мядзведзеў (ЦЭС) і іншыя, — яны нідзе не вучацца. Не вучыцца таксама кіруючы склад гаркома, горсовета. Тав. Малашонак, Крэчмер і Матусевіч не толькі самі не вучацца, але не даюць магчымасць вучыцца працуючым у іх комуністам (Саваневіч, Ігнатовіч і інш.). Гэта гаворыць аб тым, што многія кіраўнікі-комуністы не зразумелі ўсю глыбіню пытання аб палітычным выхаванні комуністаў, як гэта паставіў лютаўскі Пленум ЦК ВКП(б), як гэта патрабуе ад нас таварыш Сталін.

Некалькі слоў аб рабоце Дома партыйнага актыва. Дом партыйнага актыва не зразумеў сваёй ролі ў справе аказання дапамогі прапагандыстам, партгабінетам, партыйнаму актыву. Звыш 15 школ і гурткоў займаюцца пры Доме партыйнага актыва, укамплектаваны яны без усякага ўчоту, наколькі той ці іншы таварыш падыходзіць да школы Дома партыйнага актыва. Рад таварышоў запісаўся ў школы Дома партыйнага актыва, каб лічыцца на вучобе, а па сутнасці не вучацца.

Настаўніцкія сілы Дома партыйнага актыва разбазараны. Дом партыйнага актыва не сканцэнтраваў сваю ўвагу на лепшае вывучэнне гісторыі партыі, а ператварыў свае школы, гурткі, семінары ў агульнаадукацыйныя школы. У рэзультаце атрымліваецца, што навучальны год хутка канчаецца, а гадзіны па гісторыі партыі выкарыстаны толькі на адну трэцюю частку.

Нельга абыйсці па гэтых пытаннях і культпроп ЦК КП(б)Б. Для таго, каб ліквідаваць у Гомелі тыя шкодніцкія вынікі, якія пакінуў пасля сябе на ідэалагічным фронце вораг народу трацкіст Фалкін, культпроп ЦК павінен быў аддаць максімум увагі, але гэтага і па сёння няма. З Гомеля за апошнія гады забралі амаль ўсіх кваліфікаваных гісторыкаў. На сёнешні дзень мы маем толькі аднаго тав. Далангопскага. Між тым прапагандысцкія кадры ў нас новыя, яны патрабуюць вялікай увагі і дапамогі з боку падрыхтаваных выкладчыкаў. Культпроп ЦК замест дапамогі адрывае лепшыя прапагандысцкія кадры горада для курсавой базы ЦК КП(б)Б, не забяспечваючы гэтыя курсы пастаяннымі кадрамі, а абмяжоўваючыся толькі прысылкай выкладчыкаў у якасці «гасцей».

Я. ГІНЗБУРГ.

АРГАНІЗАВАЦЬ ПІЛЬНУЮ ПРОЦІПАЖАРНУЮ АХОВУ НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ І Ў КАЛГАСАХ

ЗАКІНУТЫ УЧАСТАК

На дрэваапрацоўчым заводзе імя Молатава (Менск) проціпажарная ахова з'яўляецца закінутым участкам. Доўгі час тут начальнікам пажарна-вартавой аховы завода працаваў нехта Гітлін. Ён набіраў сюды людзей, якія не маглі працаваць каля станка, вярней — інвалідаў.

Бесклапотнасць кіраўнікоў завода дае магчымасць класаваму ворагу тварыць шкодную справу. Не выпадкова, што на працягу многіх гадоў на заводзе часта ўзнікаюць пажары.

Вось галоўны мэблевы цэх. Начальнік аддзелачнага аддзялення т. Зайцаў расказвае, што тут вораг неаднаразова імкнецца выклікаць пажар, які з'яўляецца пагрозай для ўсяго завода. Зайнаў патрабаваў ад дырэкцыі завода, начальніка мэблевых цэхаў т. Тац'янок, начальніка пажарна-вартавой аховы т. Марзона паставіць тут пост. Але ніхто нават не хоча слухаць. Уже 10 гадоў ідуць адны размовы, а ахова гэтага небяспечнага ўчастка ад пажараў не наладжана.

У мэблевых цэхах (начальнік Тац'янок) зусім нядбайна адносяцца да аховы ад пажараў, не прымаюць прафілактычных мер перасцярогі. Начальнік другога цэха Левенбаум не ачысціў памяшканне ад непатрэбных адыходаў. На яго некалькі разоў накладаліся штрафы, але нічога не дапамагае. Цэхі завалены гатовай прадукцыяй і адыходамі. Не лепш справа ў іншых цэхах завода.

Двор завода ніколі не ачышчаецца, ён завален трэскамі, стружкамі і інш. драўлянымі адыходамі. Ад адной іскры можа ўспыхнуць усё, як порах. Заводакіраўніцтва звыклася з гэтым з'явішчам і лічыць яго нармальным. Многія аб'екты на тэрыторыі заводскага двара зусім не ахоўваюцца.

Хто-ж адказвае за проціпажарную ахову? На тэрыторыі завода знаходзіцца чацвёртая гарадская пажарная каманда. Ёсць і заводская пажарна-вартавая ахова. Кіраўнікі завода на гэтым супакоіліся і лічаць, што ўсё ў парадку. Добраахвотная дружына, у якой налічваецца 37 чалавек, зусім не працуе. Начальнікам дружыны з'яўляецца майстар цэха, ён-жа сакратар камсамольскага камітэта Лібо, палітрукам дружыны — старшыня заўкома Кастрынскі. Яны па сутнасці развалілі дружыну, самаўхіліліся ад работы.

Дырэкцыя, заўком і партком не адчуваюць адказнасці за проціпажарную ахову. Яны абсалютна не займаюцца гэтым пытаннем. Трэст Лесбел, у сістэму якога ўваходзіць завод, таксама не звяртае ўвагі на арганізацыю аховы. Начальнік групы пажарна-вартавой аховы трэста т. Розенталь заявіў, што на заводзе няма ўмоў для добрай пастаноўкі проціпажарнай аховы. Гэтыя разважанні толькі на руку класаваму ворагу.

ЛЯСНЫ.

НОВЫЯ КАЛГАСНЫЯ КАДРЫ

Менская раённая калгасная школа зрабіла чарговы выпуск. Яна падрыхтавала для калгасаў 30 ветэрынарных фельчароў, 20 загадчыкаў малочна-таварных ферм і 20 брыгадзіраў-паляводаў. Шмат курсантаў скончыла школу на «выдатна».

ЛЮНСКІ.

БЯСКЛОПАТНАСЦЬ БЯЛЫНІЦКІХ КІРАЎНІКОЎ

Пажары, якія так часта бываюць у Бялыніцкім раёне, ужо даўно павінны былі прыкаваць увагу ўсіх кіруючых арганізацый раёна. Жыхары гэтага раёна вельмі многа церпяць за бясклопатнасць сваіх кіраўнікоў у арганізацыі проціпажарнай аховы. Пажары, якія бываюць па неасцярожнасці з агнём, чаргуюцца з пажарамі-падпаламі — тэрарыстычнымі актамі абнаглеўшага класавага ворага.

Што-ж робяць кіруючыя арганізацыі Бялыніцкага раёна па арганізацыі проціпажарнай аховы? Скажам прама, — нічога.

Вось калгас «Другая пяцігодка», Кулакоўскага сельсовета. Увесь пажарны інвентар—гідрапульт, клапаны якога ўкрадзены, адна паламаная бочка, некалькі раскіданых багроў. Пажарнай дружыны няма. Побач з канцылярыяй калгаса і школы стаіць хата калгасніка з саламяным дахам. Паліцца печка, у якой няма коміна, разбураны ляжак. Проста па шчаслівай выпадковасці гэты верны ачаг пажару яшчэ не абняў полымем суседнія калгасныя хаты.

Ні ў адным калгасе Гольчанскага сельсовета няма дзяжурстваў пажарнікаў, няма дзяжурных коней. За выключэннем калгаса імя Леніна, няма ніводнага пажарнага дэпо або спецыяльнай павеці. Наяўны — малаколькасны — пажарны інвентар параскідан.

У большасці калгасаў Каліноўскага сельсовета няма пажарных назіральных вышак, не ўстаноўлены дзяжурствы. Няма вёдраў. У безгаспадарчым становішчы знаходзіцца проціпажарны інвентар. У некаторых калгасах бочкі не наліты вадою.

У калгасе «Чырвоны Гарадок», Кулакоўскага сельсовета, стаяць тры бочкі без вады; яны даўно рассохліся, ёсць тры рыдлёўкі і чатыры няспраўныя багры. І ўсё. Але папрабуйце сабраць гэты інвентар, і ўбачыце, што не так проста. Усё параскідана, валяецца ў розных месцах. Пажарная дружына, з 20 чалавек, ніколі не збіраецца.

Можна было-б прывесці яшчэ многа фактаў, якія гавораць аб нікудышнай пастаноўцы проціпажарнай аховы ў калгасах Бялыніцкага раёна.

Некалькі дзён назад бялыніцкія кіраўнікі вымушаны былі распісацца ў сваёй бездапаможнасці ў сувязі з пажарам у іх-жа пад носам, у раённым цэнтры. Было гэта а першай гадзіне ночы, з 11 на 12 мая. Загарэўся хлявушок. Усё мястэчка было ўжо асветлена полымем. Разгубленыя жыхары з усіх вуліц спяшаліся на пажар. Устрывожаныя выкрыкі «пажар!», «гарыць!» паднялі на ногі і тых, што спалі. Скапілася нямала людзей.

Не сустракаючы ніякіх перашкод, агонь перакінуўся на суседні дом. Прайшло яшчэ нямала мінут пакуль пажарная каманда рашыла апавясціць жыхароў мястэчка весткаю аб сваім існаванні. Вось з'явілася пажарная машына. Але... — «Вада!» «дзе вада?», «дзе бочкі?». Кожны крычыць, камандуе, распараджаецца, а агонь, вядома, не церпіць зявак. Увесь дом ахапіла полымя.

З вялікім спазненнем успомнілі, што тут-жа пад носам — вадаём, што варта толькі злучыць два пажарныя рукавы, як будзе вада. «Успомнілі». Быццам пажарная каманда не абавязана была раней у дакладнасці ведаць свае водныя рэсурсы. Трэба сказаць, што пашчасціла Бялынічам, і таму толькі, што надвор'е было вельмі спакойнае. Малейшы вецярок — і мястэчка асталося-б без прытулку.

А ўсё гэта таму, што бясклопатнасці, безадказнасці бялыніцкіх кіруючых устаноў у арганізацыі проціпажарнай аховы няма межаў.

І. ШЛЯФЕР.

КРУГЛЫЯ СУТКІ НА ПАСТУ

На калгаснай сядзібе высока ўзнімаецца вежа пажарнага дэпо. Тут круглыя суткі пазменна стаяць на пасту Васіль Казлоў і Наум Драчоў. Аб усім заўважаным на тэрыторыі калгаса яны зараз-жа паведамляюць начальніка пажарнай дружыны — Фёдара Пугачова.

За лепшую арганізацыю аховы сацыялістычнай уласнасці ад агню старшыня калгаса «Рассвет» тав. Філіп Пугачоў атрымаў ад ЦВК БССР у якасці прэміі патэфон, а калгас — пажарную машыну.

На працягу чатырох год маемасць калгаса «Рассвет», Жлобінскага раёна, была без належнай аховы. Здараліся часта пажары, пакражы. У 1922 годзе класавы вораг спаліў гумно з ураджаем, а ў 1924 годзе — канюшню, у якой згарэў 21 конь.

У 1924 годзе ў вёсцы Казловічы арганізавалі пажарную дружыну. Спачатку многа было непаладак. Абоз пажарны быў раскідан, не было пастаянных коней, пажарныя машыны знаходзіліся ў брыгадах.

У 1935 годзе калгас пабудаваў узорнае пажарнае дэпо, у якім ёсць асобнае аддзяленне для пажарных машын, канюшня, кухня для загатоўкі корму, пакой для вартаўніка, і тут-жа ўзорны гараж для калгасных грузавых машын.

Зараз пажарная дружына налічвае 40 чалавек, мае 4 машыны. 6 коней замацаваны за пажарнай дружынай, і на іншыя работы не скарыстоўваюцца.

За апошнія тры гады ў калгасе былі два нязначныя пажары. Апрача аховы маёмасці ад пажару, дружына круглы год ахоўвае зімою стагі сена, капцы бульбы, што знаходзяцца ў полі, а летам — ураджай ад патраў і пакраж.

— У гэтым годзе, — гаворыць начальнік пажарнай дружыны Фёдар Пугачоў,— работу арганізуем так, каб не дапусціць ніводнага выпадку пажару, кражы і патраў пасеву. За ўсю гэту работу нясе адказнасць наш лепшы калгаснік, былы чырвонаармеец-кавалерыст Фёдар Казлоў.

За час работы Фёдара Казлова не было выпадку, каб хто пасягнуў на калгасны ўраджай. І днём і ноччу можна бачыць Казлова на полі.

Уся пажарная маёмасць, як бочкі, помпы і багры, у поўнай спраўнасці. У кожную хвіліну дружына гатова выступіць на абарону сацыялістычнай уласнасці.

Дм. МАЛЕВІЧ.

БЕЗДАПАМОЖНЫЯ ПАЖАРНЫЯ ДРУЖЫНЫ

Не так даўно ў калгасе імя Кірава, Чэрвеньскага раёна, загарэлася гумно. У гумне быў попел, які звозілі сюды калгаснікі. Як відаць, у попел папалі гарачыя вугалі, ад чаго і разгарэўся агонь.

На пажар збегліся людзі. Яны стаялі каля гумна, ахопленага полымем, і не ведалі што рабіць. Некаторыя пачалі шукаць начальніка пажарнай дружыны, цягнуць пажарную машыну. Але нікога з дружыны не знайшлі. Помпу прыцягнулі толькі тады, калі гумно згарэла.

Гэты выпадак паказаў на поўнейшую непадрыхтаванасць калгаса да проціпажарнай аховы сацыялістычнай маёмасці. Ні багроў, ні вёдраў і бочак нельга было знайсці. Вёдры былі заржавеўшыя, бочкі рассохшыя, багры паламаныя.

За красавік гэтага года ў Чэрвеньскім раёне ўжо здарылася 4 пажары. У вёсцы Градно згарэла 16 двароў калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «Новы шлях», Раваніцкага сельсовета. Страты ад пажару вялікія. І тут адсутнічала ўсякая гатоўнасць да проціпажарнай аховы. На пажар збегліся людзі з голымі рукамі, пажарны інвентар быў параскідан, і нельга было знайсці.

Проціпажарная ахова сацыялістычнай маёмасці ў калгасах Чэрвеньскага раёна пастаўлена нікудышна. У сувязі з надышоўшым вясенне-летнім перыядам пажарныя дружыны не толькі не ўзмацнілі сваёй работы, а наадварот, — закінулі яе.

Узяць, напрыклад, Дамавіцкі сельсовет. У калгасах імя Калініна, «Новы бор», імя Крупскай, імя Егорава няма нават пажарных дружын. Аб якім-небудзь проціпажарным інвентары і гаварыць не прыходзіцца, бо яго няма. Калгасы не маюць бочак, багроў, агнетушыцеляў. Калгасныя будынкі, асабліва гумны, свірны і кароўнікі, зусім не захаваны ад пажараў. Ні адзін калгас не мае пажарных машын (помпаў).

Там-жа, дзе дружыны нібы-та арганізаваны, яны існуюць толькі на паперы. Буйнейшы калгас імя Варашылава, дзе пажарную дружыну лічаць моцнай, не мае ні адной цэлай бочкі, або вёдраў. Ёсць пажарная помпа, але да яе няма рукава. Машына стаіць няспраўнаю. Такое-ж становішча і ў калгасе «Краіна Советаў», Горкаўскага сельсовета, дзе ўвесь пажарны інвентар няспраўны, параскідан па ўсяму двару. Дружыны фактычна тут няма.

Ніхто ў раёне не клапоціцца аб проціпажарнай ахове. Пры машынна-трактарнай станцыі ёсць спецыяльны інструктар па проціпажарнай справе нехта Корзун, але ён за ўвесь час ні аднаго разу не быў у калгасах. Якое становішча на калгасах, абслугоўваемых машынна-трактарнай станцыяй, інструктар не ведае і не цікавіцца. Нават на сядзібе станцыі нічога не зроблена па ахове маёмасці ад пажараў. Дырэктар станцыі т. Аўчыннікаў не лічыць гэта справай асабліва вялікай важнасці.

Райвыканком (старшыня т. Дзейка) і сельскія советы недаацэньваюць проціпажарную справу. А гэта можа выкарыстаць у сваіх шкодніцкіх мэтах класавы вораг.

А. ЛОСЬ.

ЧАМУ СПЫНІЎСЯ РОСТ СТАХАНАЎЦАЎ НА ЗАВОДЗЕ ІМЯ МОЛАТАВА

Мэбля, якую выпускае наш завод імя Молатава (Менск) — крэслы, сталы і буфеты, — разыходзіцца па ўсяму Советскаму Саюзу. Попыт на яе з кожным днём узрастае. На жаль, мы не ідзем насустрач запросаў шырокіх мас спажыўцоў. Завод сістэматычна не выконвае вытворчай праграмы.

Возьмем асноўны, другі мэблевы цэх. Апошні квартал мінулага года мы закончылі з вялікім прарывам. У гэтым годзе становішча ніколькі не змянілася. У студзені праграма была выканана ўсяго на 54 проц., у лютым на 77 проц., у сакавіку на 90 з лішнім процантаў і ў красавіку на 83 проц.

У нас ёсць усе ўмовы для таго, каб працаваць паспяхова, каб шырока разгарнуць стаханаўскі рух. Мы маем патрэбнае абсталяванне, сыравіну, рабочую сілу. І ўсё-ж за апошні час на нашым заводзе спыніўся рост стаханаўцаў. Стаханаўцы працуюць з няпоўнай нагрузкай. Вось, напрыклад, стаханавец Шульман. Ён апрацоўвае ў змену 200 сядзенняў для крэслаў у той час, калі ён можа даць 250 за змену. Стаханавец Гальперын апрацоўвае ў змену 60 крэслаў, а мог-бы апрацаваць 80. Стаханавец Мураўка апрацоўвае 45—50 крэслаў, а мог-бы даць — 65 і т. д.

У сакавіку па аднаму толькі мэблеваму цэху было 5.400 станкагадзін прастою. Тое самае было і ў красавіку.

Уся бяда ў тым, што наша дырэкцыя дагэтуль не навучылася правільна арганізоўваць працу, увязваць паміж сабой паасобныя вытворчыя працэсы. Планаванне вытворчасці было даручана малавопытным людзям. Між тым, у нашым цэху, дзе вырабляецца да 130 розных дэталей, планаванне мае асаблівае значэнне. Малейшы пралік прыводзіць да зрыву ўсяго вытворчага працэса.

Напрыклад, некалькі месяцаў таму назад спыніўся выпуск крэслаў з-за адсутнасці такой дэталі, як задняя ножкі. Тады дырэкцыя кінула ўсю рабочую сілу ў механічным аддзяленні на выраб задніх ножак. Загатовілі іх столькі, што завалілі ўвесь цэх. Пра другія-ж дэталі забыліся. І вось зараз у нас зноў прастой з-за недахопу такіх дробных дэталей, як вертыкальныя планкі. Так з дня ў дзень нехапае якой-небудзь дэталі.

У цэху нехапае падсобнай рабочай сілы. Стаханаўцам, кваліфікаваным рабочым прыходзіцца траціць многа часу на пераноску прадукцыі з аднаго канца цэха ў другі.

Няма ў нас і кантролю за якасцю вырабляемых дэталей. Часта нам даюць брак. Гэта таксама адбіваецца на прадукцыйнасці працы. Усіх непаладак не пералічыш.

За апошні час дырэкцыя зусім не звачае ўвагі на тэхнічную вучобу рабочых, гэтай справай ніхто не кіруе. Многія рабочыя яшчэ не здалі тэхнічнага экзамена.

Зусім зразумела, што гаварыць аб разгортванні стаханаўскага руху пры такой пастаноўцы работы на прадпрыемстве не прыходзіцца. І сапраўды, колькасць стаханаўцаў у нас не толькі не павялічылася, а, наадварот, памяншаецца. З стаханаўцамі на заводзе ніякай работы не вядуць. Імі мала хто цікавіцца.

Аб усіх гэтых недахопах мы не раз указвалі дырэкцыі на вытворчых нарадах. Але нашы кіраўнікі вельмі мала прыслухоўваюцца да голасу радавых рабочых, голасу «маленькіх людзей», аб якіх гаварыў таварыш Сталін на Пленуме ЦК ВКП(б).

Стаханаўцы завода імя Молатава:
ГАЛЬПЕРЫН, НЕМАГАЙ, ПАТАПЕНКА, МУРАЎКА, ШУЛЬМАН.

Аб планаванні фінансаў у калгасах

У гэтым пісьме я хачу выказацца па такому пытанню, якое зусім выпала з-пад увагі партыйных, советскіх і зямельных органаў. Гэта — аб фінансавым планаванні ў калгасах.

Для прыкладу прывяду такія факты. У Горанкім раёне ў 1936 годзе так запланавалі фінансавы прыбытак калгасаў, што к канцу гаспадарчага года амаль палова калгасаў раёна перавыканала свае каштарысы на 100—200 проц.

Між тым, чамусьці ў гэтым годзе пры складанні каштарысаў у калгасах прыбытковую фінансавую частку зноў знізілі. Па калгасу «Чырвоная зорка», Панкратаўскага сельсовета, у параўнанні з мінулым годам знізілі лічбу даходаў на працадзень на 50 проц. Такое-ж становішча з планаваннем і ў калгасе імя Калініна, Каменскага сельсовета.

Існуючая практыка, калі планаванне ўраджайнасці не ўвязваюць з фінансавым планаваннем у калгасах, з'яўляецца няправільнаю і не стымулюе яго выканання. Гэту сістэму трэба змяніць.

КАПЛАН.

Дом соцкультуры на замку

У Баранькоўскім сельсовеце, Касцюковіцкага раёна, ёсць Дом соцкультуры. Загадчыкам яго лічыцца старшыня калгаса тав. Аксёнак. Але вось ужо некалькі год, як тут не праводзяць ніякай культурна-масавай работы. Бібліятэка нікім не скарыстоўваецца, дзверы заўсёды на замку.

Шахматы, шашкі, даміно адсутнічаюць. Газеты, якія выпісваюцца, атрымлівае Аксёнак на кватэры, і ніхто з калгаснікаў гэтых газет не бачыць.

Дом соцкультуры скарыстоўваецца толькі для калгаснага схода.

КАЛГАСНІК.

КАЛІ МНЕ ВЫПЛАЦЯЦЬ ЗАРПЛАТУ?

(Пісьмо чырвонаармейца)

У красавіку 1936 года праўленне калгаса «Чырвоны Октябр», цяпер «Другая пяцігодка», Рэчыцкага сельсовета, Чэрыкаўскага раёна, паслала мяне на курсы рэдактароў агульна-калгасных насценных газет.

Праўленне калгаса пастанавіла за час маёй вучобы не выплачваць грашыма, а налічыць працадні — сярэдні заработак. Пасля курсаў я працаваў у калгасе 3 месяцы.

У чэрвені на камандыроўцы раёна я быў пасланы на курсы загадчыкаў ДСБ у гор. Магілёў. Пасля сканчэння курсаў мяне накіравалі працаваць у Ўсцянскі спіртзавод. Даведаўшыся аб гэтым, старшыня калгаса Вараб'ёў Кузьма загадаў рахункаводу зняць з мяне працадні, якія мне налічылі за час вучобы.

СЯРГЕЙ ЦЫРКУНОЎ.

Дацэнт Б. БЕНЦМАН

ДА ПРАБЛЕМЫ ТАРФЯНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР У ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДЦЫ

Сацыялістычная індустрыялізацыя і рэканструкцыя ўсёй народнай гаспадаркі БССР у першай і другой пяцігодцы непарыўна звязаны з развіццём тарфяной прамысловасці.

Накіроўваючы развіццё тарфяной прамысловасці тэмпамі яшчэ больш быстрымі, чым тэмпы развіцця ўсёй сацыялістычнай прамысловасці, партыя ператварыла торф у асноўную крыніцу паліва і энергіі для прамысловасці БССР.

Калі аб'ём прадукцыі тарфяной прамысловасці БССР склаў у 1927 годзе 118,8 тыс. тон, то ў 1932 г. ён склаў ужо 930 тысяч тон, у 1936 годзе 2.160 тысяч тон, а па плану 1937 года павінен скласці 2.800 тысяч тон.

За перыяд першай і асабліва другой пяцігодкі не толькі ў велізарнай меры вырасла значэнне тарфяной прадукцыі ў прамысловасці і народнай гаспадарцы БССР, але вельмі значна вырасла яе значэнне ў тарфяной прамысловасці ўсяго нашага вялікага Саюза.

У 1937 годзе 11,2 проц. торфаздабычы СССР падае на тарфяную прамысловасць нашай рэспублікі, супроць 6,3 проц. у 1932 г. і 2,4 проц. у 1927 годзе.

Велізарны рост аб'ёму вытворчасці тарфяной прамысловасці СССР адбываецца на базе яе тэхнічнай рэканструкцыі, механізацыі працаёмкіх працэсаў і ўкаранення новых спосабаў здабычы.

Калі ў пачатку першай пяцігодкі механізавана было толькі каля адной дзесятай торфаздабычы ў прамысловасці СССР, то ў канцы першай пяцігодкі было механізавана прыкладна палова, а ў канцы другой пяцігодкі 3/4 усяго аб'ёму торфавытворчасці ў СССР.

Арыентыровачныя падлікі паказваюць, што для задавальнення патрэб народнай гаспадаркі БССР у паліве і энергіі аб'ём вытворчасці торфу павінен быць у трэцяй пяцігодцы павялічан прыкладна ў 2,5—3 разы ў параўнанні з планам 1937 года.

Велізарны рост значэння торфу ў народнай гаспадарцы БССР у трэцяй пяцігодцы адбываецца, па нашай думцы, па наступных трох лініях:

1. Гіганцкі вырастае патрэба ў торфе, як паліве для розных галін прамысловасці і ўсёй народнай гаспадаркі, у сувязі з іх далейшым ростам у трэцяй пяцігодцы.

2. Тарфяное паліва павінна заняць важнае месца ў задавальненні патрэб насельніцтва, што набывае асаблівае значэнне ў святле выданага закона ўрада аб лесаахоўнай зоне.

3. Да гэтага часу значэнне торфу ў народнай гаспадарцы БССР у асноўным вызначалася яго месцам у паліўным балансе пры спальванні кускавога або фрэзернага торфу ў цвёрдым стане. У трэцяй пяцігодцы неабходна практычна прыступіць да газіфікацыі буйных прамысловых цэнтраў і хімічнаму камбінаванню на базе торфу, а значыцца практычна выкарыстаць торф як сыравіну.

Апрача таго, велізарнае развіццё павінна атрымаць калгасная торфаздабыча і ўжыванне торфу ў сельскай гаспадарцы.

Да такога росту аб'ёму прадукцыі нашай тарфяной прамысловасці ў трэцяй пяцігодцы трэба неадкладна і вельмі добра падрыхтавацца. Вядома, што трацкісцкія і інш. шкоднікі ў здабываючых галінах прамысловасці ўжывалі метад разрыву паміж аб'ёмам вытворчасці і аб'ёмам падрыхтоўчых работ. Буйнейшым недахопам у рабоце нашай тарфяной прамысловасці з'яўляецца сістэматычнае адставанне падрыхтоўчых работ ад аб'ёму вытворчасці. Гэта адставанне, якое ставіць пад пагрозу вытворчыя планы, павінна быць ліквідавана ў самым пачатку трэцяй пяцігодкі.

Своечасовая і правільная падрыхтоўка тарфяных балот на трэцюю пяцігодку патрабуе стараннага вывучэння тарфянога фонда БССР. Між тым ён да гэтага часу астаецца надзвычай слаба вывучаным. Ні адзін з тарфяных кадастраў Наркамзема БССР не адпавядае сапраўднаму становішчу справы, перароблены некалькі разоў, ён усё-ж яшчэ далёка не ахапляе з колькаснага і якаснага боку тарфяныя рэсурсы БССР. Бясспрэчна, аднак, што нашы рэсурсы забяспечваюць развіццё і ў далейшым буйнай вытворчасці на базе механізацыі. Да ліку важных якасцей тарфянога фонда БССР адносяцца не толькі велізарныя заляганні торфу высокай цеплатворнасці на буйных і буйнейшых масівах, але і паўсямеснасць яго залягання і цяга буйных торфамасіваў да буйных гарадоў і прамысловых цэнтраў. Гэта робіць магчымым забеспячэнне ўсіх спажыўцоў паліва і энергіі добраякасным торфам з пазначнымі транспартнымі выдаткамі. Задача планавання ў трэцяй пяцігодцы павінна заключацца ў аптымальным выбары дадатковых балот для снабжэння торфам прадпрыемстваў прамысловасці, электрастанцый, гарадоў і т. д.

II.

Развіццё тарфяной прамысловасці СССР і яе састаўной часткі — БССР адбываецца ў лютай барацьбе з контррэвалюцыянерамі розных масцей. Контррэвалюцыйныя трацкісты і правыя рэстаўратары капіталізма, стаўшыя япона-германскімі шпіёнамі і шкоднікамі, спрабавалі ўсямерна тармазіць выкарыстанне нашых багатых рэсурсаў торфу і ўсямерна перашкаджаць механізацыі торфапрамысловасці. Шкоднікі, з аднаго боку, вызначалі патухаючую крывую развіцця тарфяной прамысловасці, а з другога боку, спрабавалі недапускаць укаранення фрэзернага торфу, гідраторфу і іншых механізаваных спосабаў торфаздабычы.

Ворагі беларускага народу — контррэвалюцыйныя нацдэмы, трацкісты і т. д. выступалі супроць развіцця тарфяной прамысловасці, супроць яе механізацыі. У контррэвалюцыйным нацдэмаўскім, прышчэпаўскім перспектыўным «плане» Наркамзема быў намечан аб'ём вытворчасці ў 1929-30 г. 100 тыс. тон торфу, пры тэмпах росту для 1928-29 г. — 10 проц., а для 1929-30 г. — 6 проц. (!!). Спробу сарваць развіццё тарфяной прамысловасці і яе механізацыю яшчэ больш ясна мы бачым у намётцы капіталаўкладанняў. «План» капіталаўкладанняў прадугледжваў выдаткаваць на абсталяванне торфазаводаў на пяцігодзе 750.550 руб., спыніўшы капіталаўкладанні ў 1927-28 г. Гэта азначала-б лімітаванне торфаздабычы толькі ўжо існуючымі заводамі і спыненне ўсякіх падрыхтоўчых работ для яе расшырэння ў будучым. На нізкім узроўні і па патухаючых тэмпах было намечана «развіццё» тарфяной прамысловасці і ў матэрыялах да першага пяцігадовага плана, дзе прыклалі сваю руку шкоднікі Каплан, Шэйнін, Пятровіч і т. д. Але, будучы не ў сілах супроцьстаяць партыйнай палітыцы па развіццю тарфяной прамысловасці, шкоднікі, якія прабраліся ў планавыя гаспадарчыя органы БССР, спрабавалі затрымаць рост торфапрамысловасці шляхам праектавання рэзка заніжаных капітальных укладанняў, адрыву вытворчасці торфу ад яго спажывання, шляхам барацьбы супроць механізацыі торфараспрацовак, зрыву падрыхтоўчых работ, з аднаго боку, і падрыхтоўкі спажыўцоў да рацыянальнага выкарыстання торфу — з другога боку.

Шкодніцтва ў тарфяной прамысловасці варта тым больш успомніць пры складанні плана трэцяй пяцігодкі, таму што, як відаць, астаткі шкодніцтва да гэтага часу яшчэ не выкарчаваны ў тарфяной прамысловасці БССР і наносяць нам немалую шкоду.

Калі ў адносінах аб'ёмных паказальнікаў і тэмпаў развіцця тарфяная прамысловасць БССР апярэджвае сярэднія тэмпы торфапрамысловасці ўсяго нашага Саюза, то ў адносінах механізацыі яна падыходзіць к канцу другой пяцігодкі з рэзкім адставаннем ад сярэднесаюзнага ўзроўню.

Дастаткова сказаць, што прымяненне новых механізаваных спосабаў здабычы торфу ў БССР у два і больш разы адстае ад адпаведных сярэднесаюзных паказальнікаў. У той час як у БССР фрэзерны торф займае ў 1936 годзе ўсяго нямногім больш адной дзесятай усёй сумы здабычы, ён (фрэзерны торф) яшчэ ў 1934 годзе займаў у сярэднім у торфапрамысловасці Саюза каля 1/5, у Заходняй вобласці каля 1/3, а ў Ленінградскай вобласці каля 2/5. А між тым ні Ленінградская вобласць, ні Заходняя вобласць не маюць ніякіх лепшых аб'ектыўных умоў для здабычы і спажывання фрэзернага торфу.

Узровень механізацыі Белторфа не менш чым у два разы ніжэй узроўню механізацыі Галоўторфа па ўсіх працэсах, а па працэсах сушкі і ўборкі торфу, прыкладна, разы ў тры.

Побач з агульным адставаннем ва ўзроўні механізацыі тарфяной прамысловасці БССР мы маем разрывы і дыспрапорцыі ў ступені механізацыі асобных стадый тэхналагічнага працэса. Гэтыя разрывы атрымаліся таму, што велізарныя капітальныя ўкладанні ў гэту галіну накіроўваліся вельмі часта не па лініі ўкаранення новай і навейшай тэхнікі, а па лініі ўзнаўлення старой тэхнікі, у прыватнасці элеватарнага спосабу здабычы. Але іменна таму, што тэхнічна адсталы элеватарны спосаб здабычы патрабуе не меншых капітальных укладанняў, чым тэхнічна больш дасканалыя новыя спосабы здабычы торфу, у нашай тарфяной прамысловасці створан разрыў паміж аб'ёмам капітальных укладанняў і ўзроўнем механізацыі. Пры затраце многіх дзесяткаў мільёнаў рублёў на капітальнае будаўніцтва, тарфяная прамысловасць БССР падыходзіць к канцу другой пяцігодкі з рэзкім невыкананнем дырэктывы XVII з'езда партыі аб механізацыі ў асноўным тарфяной прамысловасці. Па сутнасці атрымалася шкодніцкае змярцвенне капітальных укладанняў у тарфяной прамысловасці БССР. Адной з прычын гэтага з'явілася дрэннае перспектыўнае планаванне тарфяной прамысловасці, адсутнасць мэтанакіраванай тэхнічнай палітыкі ў адпаведнасці з разгортваннем маштаба вытворчасці і дасягненнямі тарфяной тэхнікі Советскага Саюза. Ясна таму, што планаванне тарфяной прамысловасці БССР у трэцяй пяцігодцы павінна быць накіравана на ліквідацыю тэхнічнай самасупакоенасці і бесклапотнасці. Ператварэнне новых, найбольш удасканаленых і механізаваных спосабаў здабычы фрэзернага, багернага і гідраторфу ў асноўныя і рашаючыя спосабы торфаздабычы ў БССР— важнейшая задача тэхнічнай палітыкі ў трэцяй пяцігодцы ў галіне торфапрамысловасці БССР. Неабходна разам з тым улічыць патрэбы тарфяной прамысловасці БССР у трэцяй пяцігодцы пры планаванні машынабудаўніцтва.

Асновай асноў далейшага развіцця тарфяной прамысловасці БССР з'яўляецца сур'ёзнае скарачэнне яе працаёмкасці, побач з забеспячэннем карэнных зрухаў у справе ліквідацыі сезоннасці.

Гэта задача павінна быць вырашана не толькі без далейшага павелічэння капіталаёмкасці тарфяной прамысловасці, але і пры прыкметным скарачэнні капіталаёмкасці.

Укараняючы новыя спосабы здабычы гідраторфу, фрэзернага і багернага, варта разам з тым давесці тэхнічны ўзровень як падрыхтоўкі, так і завяршэння вытворчага працэса (сушка, уборка, вывазка) да перадавога тэхнічнага ўзроўню здабычы торфу. На гэтай аснове павінен адбыцца агульны сур'ёзны ўздым прадукцыйнасці працы ў тарфяной прамысловасці. Быстрае падцягванне механізацыі працэсаў падрыхтоўчых работ, а таксама сушкі і ўборкі і ў асаблівасці вывазкі торфу павінна ліквідаваць тое становішча, пры якім рост прадукцыйнасці працы на адным участку (звычайна па здабычы) нярэдка суправаджаўся адставаннем на другім участку. Стварэнне роўнамернага рытму ў рабоце ўзаемназвязаных участкаў па сутнасці адзінага тэхналагічнага працэса тарфяной вытворчасці павінна з'явіцца немалаважным пытаннем планавання тарфяной прамысловасці ў трэцяй пяцігодцы.

Ясна, аднак, што карэннае вырашэнне тарфяной праблемы заключаецца ў знішчэнні сезоннасці і пераходзе на круглагадовую работу.

У гэтай галіне варта перш за ўсё адзначыць рашэнне праблемы штучнага абязводжвання торфу тэрма-механічным спосабам — інсторфам.

Пры гэтым метадзе гідраторф, даведзены да 75 проц. вільготнасці на вальцмашыне, а таксама фрэзерны торф, праходзячы тэрма-механічнае абязводжанне, паступае на склад як гатовае паліва ў форме пліткі, прыкладна пры 40 проц. вільготнасці.

Цеплавы баланс пры гэтым атрымліваецца вельмі спрыяльны. Каэфіцыент таварнага паліва складае 0,79 проц.

Круглагадовая здабыча на базе штучнай сушкі і ў прыватнасці тэрма-механічны метад скарачае ў 4—5 разоў патрэбную колькасць рабочых на базе выключна вялікага павелічэння прадукцыйнасці працы.

Прыкметна зніжаюцца таксама і капітальныя затраты на тону гатовага торфу, пры павелічэнні якасці прадукцыі і зніжэнні сабекошту. Пры штучным абязводжванні тарфяная прамысловасць пазбаўляецца ад выпадковых акалічнасцей, звязаных з метэаралагічнымі ўмовамі, і забяспечваецца ўстойлівы рэжым работы як тарфяной прамысловасці, так і спажыўцоў торфу.

Усё гэта азначае, што пры ліквідацыі сезоннасці тарфяная прамысловасць высоўваецца ў рад высока-тэхнічна ўзброеных галін прамысловасці з высокім узроўнем прадукцыйнасці працы.

Нам здаецца, што ў раёнах з вялікім спажываннем торфу, у прыватнасці ў раёнах буйнага электрабудаўніцтва ў БССР, варта задумацца над стварэннем заводаў штучнага абязводжвання торфу.

Важнейшым шляхам рацыяналізацыі палівавыкарыстання ў БССР з'яўляецца газіфікацыя і брыкетыраванне торфу. Газіфікацыя торфу дае магчымасць укараніць газавае паліва ў буйнейшыя прамысловыя цэнтры. У прыватнасці практычна варта паставіць пытанне аб газіфікацыі Менска на базе цягнеючых да яго тарфяных масіваў.

Вырашэнне праблемы ўкаранення торфу ў паліўны баланс насельніцтва і замены дроў торфам абумоўлівае неабходнасць арганізацыі брыкетыравання торфу. Тарфяныя брыкеты перш за ўсё павінны заняць сур'ёзнае месца ў палівазабжэнні насельніцтва буйных гарадоў, што набывае асаблівае значэнне ў святле закона аб лесаахоўчай зоне.

Побач з газіфікацыяй і брыкетыраваннем торфу ў трэцяй пяцігодцы варта разгарнуць гідроліз торфу на прадмет атрымання з яго спірту.

Такім чынам у трэцяй пяцігодцы сацыялістычная народная гаспадарка БССР прад'яўляе да тарфяной прамысловасці новыя вялікія і складаныя патрабаванні.

ЗА РУБЯЖОМ

НА ШЛЯХУ ДА АДЗІНСТВА

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 14 мая. (БЕЛТА). Орган компартыі «Юманітэ» друкуе шматлікія вытрымкі з рэзалюцый, прынятых на сумесных пасяджэннях сацыялістычных і комуністычных арганізацый па пытанню аб адзінстве абодвух партый.

Камітэт па аб'яднанню комуністычных і сацыялістычных арганізацый 18-га раёна Парыжа ў прынятай рэзалюцыі патрабуе хутчэйшага ажыццяўлення арганізацыйнага адзінства. У Дравей (дэпартамент Сены) дэлегаты комуністычнай і сацыялістычнай арганізацыі стварылі камітэт па аб'яднанню.

У Лільбон (дэпартамент Ніжняй Сены) камітэт па аб'яднанню комуністычнай і сацыялістычнай партый патрабуе ад цэнтральных арганізацый паскарэння аб'яднання.

У Фрэн камітэт па аб'яднанню сацыялістаў і комуністаў падкрэслівае пагрозу з боку міжнароднага фашызма для дэмакратычных краін і ўсеагульнага міру і патрабуе, каб кіраўнікі сацыялістычнай і комуністычнай партый прадпрынялі ўсё неабходнае для ажыццяўлення адзінства дзеянняў у міжнародным маштабе.

АГЕНТЫ ІСПАНСКІХ МЯЦЕЖНІКАЎ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 14 мая. (БЕЛТА). За апошнія дні орган компартыі «Юманітэ» друкуе матэрыялы, якія выкрываюць дзейнасць агентаў іспанскіх мяцежнікаў ва Францыі. У прыватнасці Квінонес дэ Леон (былы іспанскі пасол ва Францыі) з'яўляецца сувязістам паміж агентамі іспанскіх мяцежнікаў, што дзейнічаюць у Іспанскай рэспубліцы, і Франко. «Юманітэ» друкуе дакумент, выданы галоўным штабам Франко і падпісаны самім Франко, у якім апошні дзякуе Квінонес дэ Леон за карысныя весткі, перададзеныя ім адносна раёна Валенсіі.

«Юманітэ» абвінавачвае Квінонес дэ Леон, што ён па-ранейшаму выдае фальшывыя пашпарты французскім фашыстам, якія пры дапамозе гэтых пашпартаў прыязджаюць да Франко. Газета патрабуе высылкі з Францыі ўсіх іспанскіх фашыстаў.

Як паведамляе друк, французская паліцыя ў Сен-Жан дэ Люс (порт на Біскайскім заліве, на франка-іспанскай граніцы) устанавіла, што там выдаюцца фальшывыя іспанскія пашпарты.

ДАПАМОГА РЭСПУБЛІКАНСКАЙ ІСПАНІІ

ПРАГА (сталіца Чэхаславакіі), 15 мая. (БЕЛТА). Праводзімая працоўнымі жанчынамі Чэхаславакіі кампанія дапамогі дзецям рэспубліканскай Іспаніі праходзіць з вялікім поспехам. За апошнія два месяцы ў Валенсію адпраўлены камплекты адзення для 3.200 дзяцей. Апрача гэтага сабрана 32 тысячы чэхаславацкіх крон, на якія закуплена харчаванне.

ГЕРМАНА-ІТАЛЬЯНСКАЯ ІНТЭРВЕНЦЫЯ НА ПОЎНАЧЫ ІСПАНІІ

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 14 мая. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Більбао, галава ўрада Краіны баскаў Агірэ мае новыя матэрыялы адносна замежнай інтэрвенцыі. Устаноўлена, што на біскайскім фронце налічваецца 20 тыс. італьянскіх войск. Яны складаюць дзве трэці ўсіх сіл мяцежнікаў, якія тут дзейнічаюць. На танках мяцежнікаў намаляваны італьянскія сцягі. Уся артылерыя сучаснага ўзору, якая дзейнічае на гэтым фронце, уключаючы скарастрэльныя горныя гарматы — германскага ці італьянскага паходжання.

ГАЛОДНЫЯ БУНТЫ Ў КІТАІ

ШАНХАЙ (буйнейшы цэнтр Кітая), 13 мая. (БЕЛТА). Згодна паведамлення друку, у апошні час у правінцыі Сычуань адбываюцца галодныя бунты. Гэтымі днямі ў раёне Найцзян каля 700 галадаючых напалі на лодкі, гружаныя рысам. Размешчаныя недалёка войскі адкрылі па галадаючых агонь. Трое забіта і некалькі дзесяткаў чалавек цяжка ранены.

Днямі звыш 10 тысяч чалавек галадаючых у г. Жэньшоу наладзілі дэманстрацыю пад лозунгам: «Мы патрабуем рысу і вады!». Пасля дэманстрацыі натоўп аўладаў усімі сталовымі горада, патрабуючы бясплатнага харчавання.

ХВАЛЯ ЗАБАСТОВАК У ЗША

НЬЮ-ЁРК (буйнейшы цэнтр ЗША), 14 мая. (БЕЛТА). 17 тысяч рабочых забаставалі на аўтамабільных заводах таварыства «Джэнерал маторс» у Кліўлэндзе (Огайо), ў Сагінаў (штат Мічыган) і Джэнсвілі (штат Вісконсін). 6 тысяч рабочых завода «Фішэр боды» ў Кліўлэндзе, кантралюемага гэтай кампаніяй, таксама забаставалі.

Забастоўка ў сталеліцейнай прамысловасці (Заходняя Пенсільванія) усё больш пашыраецца. Учора каля 7 тыс. рабочых завода «Пітсбург стыл К°» далучыліся да 27 тыс. бастуючых рабочых завода «Джон Лафлін К°».

КАЛАНІЯЛЬНЫЯ АПЕТЫТЫ ФАШЫСТАЎ

БЕРЛІН (сталіца Германіі), 15 мая. (БЕЛТА). Каланіяльная прапаганда германскіх фашыстаў прадаўжаецца неаслабна. Асобнае месца адводзіцца рознастайным шматлікім «каланіяльным выстаўкам». Адну з такіх выставак з вялікай помпай адкрыў учора ў Дзюсельдорфе старшыня «Ўсегерманскага каланіяльнага саюза» генерал Эп. Выстаўка паказвае багацце нетраў і сельскагаспадарчую прадукцыю былых германскіх калоній.

У Германіі ў сучасны момант дэманструецца дакументальны каланіяльны фільм, прысвечаны Камеруну, пад назвай «Наш Камерун».

ЗАБАРОНА КАНЦЭРТА ОЙСТРАХА Ў ЛОДЗІ

ВАРШАВА (сталіца Польшчы), 15 мая. (БЕЛТА). Учора ў Лодзі павінен быў адбыцца канцэрт савецкага скрыпача Давіда Ойстраха. Незадоўга да пачатку канцэрта, калі ўсе білеты ўжо былі распрадалы, польскія ўлады раптам забаранілі канцэрт. Арганізатарам канцэрта ўлады заявілі, што апошні забаронен «у парадку аховы грамадскай безапаснасці».

ПАЕЗДКА МХАТ'а У ПАРЫЖ

МАСКВА, 15 мая. (БЕЛТА). У жніўні, у часе міжнароднай выстаўкі, маскоўскі ордэна Леніна Мастацкі акадэмічны тэатр Саюза ССР імя Горкага (МХАТ) будзе іграць у Парыжы. Там намечана паказаць тры пастаноўкі: «Анна Каренина», «Враги» — М. Горкага і «Любовь Яровая» — К. Трэнева, якія пойдуць з асноўным складам выканаўцаў. У гастрольных спектаклях будуць прымаць удзел народныя артысты СССР — ордэнаносцы: В. І. Качалаў, І. М. Масквін, Л. М. Леанідаў, О. Л. Кніпер-Чэхава, М. М. Тарханаў, Н. П. Хмелёў, А. К. Тарасава і Б. Г. Дабранраваў.

У верасні ў Парыжы адбудуцца гастрольныя выступленні чырвонасцяжнага ансамбля чырвонаармейскай песні і танца Саюза ССР, кіруемага прафесарам-ордэнаносцам, народным артыстам СССР А. В. Александравым.

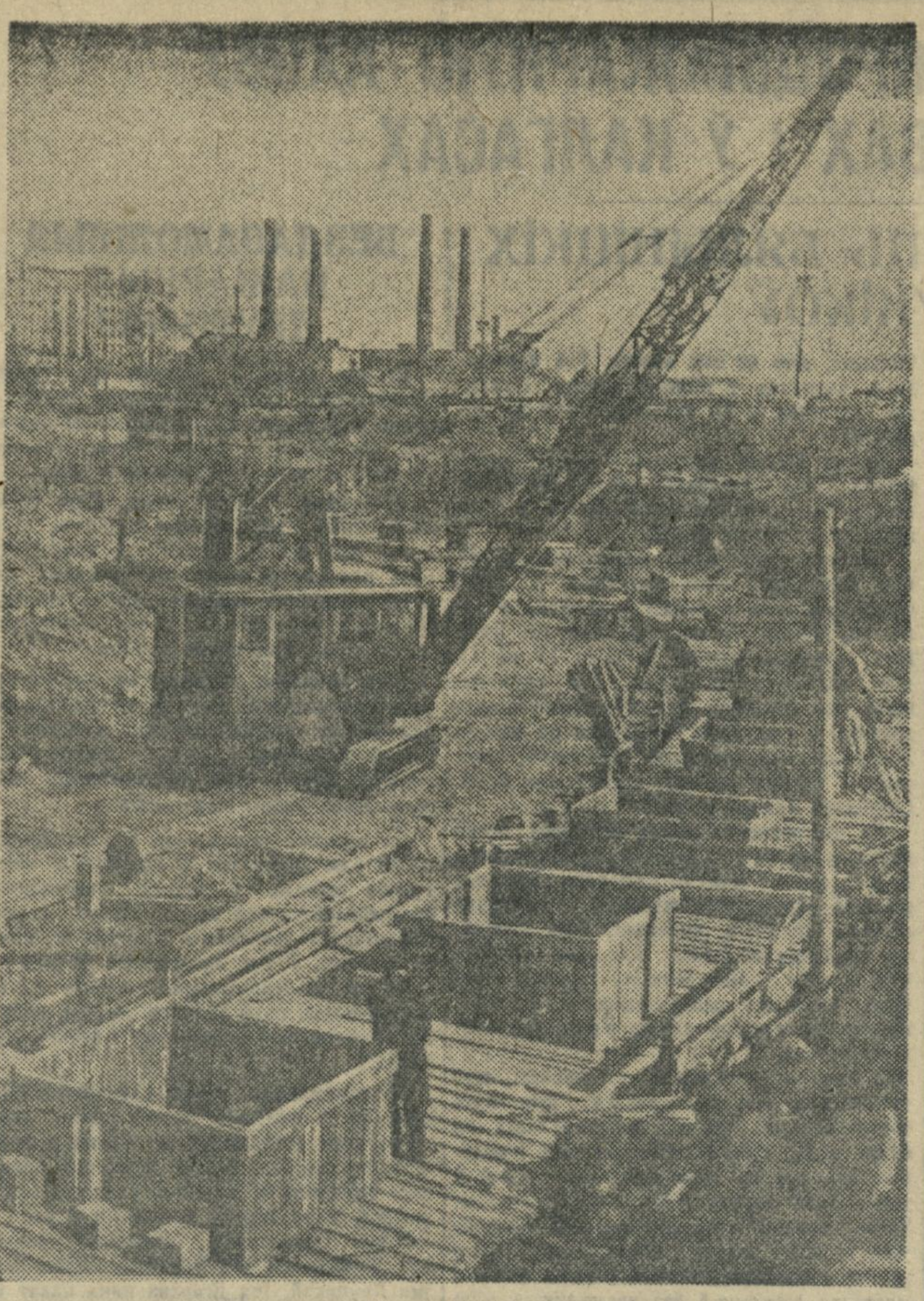

На будаўніцтве Палаца Саветаў у Маскве. НА ЗДЫМКУ: агульны выгляд шахт на будаўніцтве фундамента вялікага зала Палаца Саветаў.

Фото А. Траяноўскага (СФ).

ПОМНІК СТАЛІНСКАЙ ЭПОХІ

На будаўніцтве Палаца Саветаў у Маскве пачалася укладка першых кубаметраў бетону. Бетонныя работы вядуцца на адным з участкаў грандыёзнага катлавана, вырытага для закладкі фундамента высотнай часткі.

Палац Саветаў будзе самым высокім будынкам у свеце. Агульная вышыня яго раўняецца 420 метрам. Самы высокі амерыканскі небаскроб Эмпайр Стэт Більдынг у Нью-Ёрку роўны 407 метрам, а трымаўшая доўгі час першынства па вышыні Эйфелева вежа ў Парыжы мае вышыню ўсяго 300 метраў.

Вялікі зал Палаца Саветаў разлічан на 20 тыс. месц. Ён будзе мець выгляд суцэльнага круглага амфітэатра ў 51 рад. Дыяметр амфітэатра—123 метры. Плошча залы—12 тыс. квадратовых метраў, а аб'ём 970 тыс. кубічных метраў. Аб'ём толькі аднаго вялікага зала Палаца Саветаў будзе амаль у два разы больш, чым увесь Дом урада ў Маскве, які з'яўляецца адным з буйнейшых будынкаў сталіцы. Вышыня залы—100 метраў. У ім можна паставіць калакольню Івана Вялікага, як адзін з экспанатаў старажытнасці; вядомая егіпецкая піраміда Хеопса ўвайшла-б у яго цалкам.

У цэнтры вялікага зала размешчана пляцоўка. У час кангрэсаў, з'ездаў і сходаў гэта будзе партэр на 1000 чалавек. У час фізкультурных спаборніцтваў партэр можна апусціць у трум, на яго месца паявіцца пляцоўка для масавых выступленняў і дэманстрацый рознага роду фізкультурных дасягненняў.

Вакол зала—кальцовае фае. На сценах яго будуць жывапісныя пано на тэмы гераічных эпізодаў грамадзянскай вайны і сацыялістычнага будаўніцтва.

Апрача вялікага зала ў Палацы будзе малы зал. Гэты «малы» зал будзе самым вялікім тэатральным памяшканнем не толькі ў СССР, але і ў Еўропе. У ім можна размясціцца 5.775 чалавек. У малым зале будзе велізарнейшая сцэна, якая будзе абсталявана па апошняму слову тэхнікі. Апрача гэтых двух асноўных памяшканняў будуць 2 пакоі на 500 месц, два—на 200, бібліятэка на 500 тыс. тамоў з чытальным залам і кабінетамі для заняткаў, рад музеяў і інш.

Над тэхнічным праектам працавалі прафесар В. Гельфрэйх, архітэктар Б. Іофан і акадэмік архітэктуры Б. Шчуко. Яны распрацавалі тэхнічны праект на аснове і ў адпаведнасці з эскізным праектам, які зацверджан урадам Саюза ССР 19 лютага 1934 года пасля масавага абмеркавання прадстаўленых на конкурс праектаў.

Асноўная ідэя гэтага велізарнейшага збудавання выражае сабой помнік Уладзіміру Ільічу Леніну. Велічэзны Палац — аснова, на якой высіцца стометравая фігура генія чалавецтва — В. І. Леніна.

Палац Саветаў будзе велізарнейшым помнікам нашай гераічнай сталінскай эпохі. Ён будзе адлюстроўваць асноўныя рысы першай у свеце краіны сацыялізма, вобразы нашых людзей. Адзінства і веліч, дэмакратызм і згуртаванасць, радасць і шчасце, прастата і прыгожасць, мужнасць і скромнасць—вось ідэі, якія знайшлі сваё адлюстраванне ў тэхнічным праекце і праз бетон і неіржавеючую сталь будуць увасоблены ў Палацы Саветаў.

Ф. К.

ВЫДАТНЫ ПАДАРУНАК

Па ініцыятыве таварыша Сталіна і па загаду наркома абароны маршала Савецкага Саюза тав. Варашылава ўсе камандзіры Чырвонай Арміі атрымліваюць у асабістае карыстанне добраафармленыя багатыя бібліятэкі камандзіраў. Большасць камандзіраў Менскага гарнізона ўжо атрымалі гэты выдатны сталінскі падарунак. Зараз Дом Чырвонай Арміі па кнігах бібліятэкі камандзіра разгортвае ў часцях гарнізона бібліяграфічную работу (вечары разбору кніг, выстаўкі, абмеркаванні). Разбор ідзе па серыях — конніца, пяхота, артылерыя і т. д.).

ЛЕТНІ АДПАЧЫНАК ШВЕЙНІКАЎ

4.162 рабочых швейнай прамысловасці рэспублікі адпачнуць гэтым летам у дамах адпачынку, санаторыях і на курортах. Пуцёўкі ў дамы адпачынку атрымаюць 2.040 чалавек. Апрача таго ў Менску, Гомелі і Віцебску арганізуюцца лагеры ППХА, дзе свой адпачынак будуць спалучаць з абароннай падрыхтоўкай 1.875 чалавек. Адпачынак у лагерах ППХА правядуць 400 рабочых менскай фабрыкі «Кастрычнік», 500 рабочых віцебскай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» і т. д.

МЕХАНІЗАЦЫЯ ГАНДЛЮ Ў МЕНСКУ

За апошні час у буйнейшых магазінах Менска з'явіліся машыны і вагі, якія значна механізавалі працэсы гандлю. Асабліва імі насычаны магазіны Саюзхарчмага («Гастраном» і «Бакалея»).

8 падвесных ваг, атрыманых не так даўно, значна аблягчылі працу прадаўцоў. Вагі маюць вельмі дакладныя дзяленні, ад аднаго грама да дзесяці кілаграмаў. Дзяленні знаходзяцца з двух бакоў. Іх бачаць адначасова пакупнік і прадавец. Поўнасцю апраўдваюць сябе 15 ваг-аўтаматаў. Саюзхарчмаг у хуткім часе атрымае яшчэ 10 такіх ваг.

Надзвычайна паскорылі работу прадаўцоў электрычныя вяндлінарэзкі, якіх ёсць у Менску 5 штук. Гэтыя машыны вельмі хутка наразаюць зусім тонкія лустачкі вяндліны і некаторых гатункаў каўбас (шырокія ў аб'ёме). Магазін № 1 «Гастранома» нават рэжа ім галандскі сыр. Мясны аддзел гэтага-ж магазіна мае электрычную пілку для рэзкі мяса і чысткі калод. Але прадаўцы не авалодалі поўнасцю гэтай пілой і дрэнна яе выкарыстоўваюць (толькі чысцяць ёю калоды).

Некалькі тыдняў ляжаць на складзе Саюзхарчмага дзве вельмі цікавыя машыны — пакетадзелачная і разважачная. Пакетадзелачная вырабляе папяровыя мяшочкі, яе прадукцыйнасць — 25 тысяч мяшочкаў за 8 гадзін работы. На кожным пакеце машына робіць надпіс або фірменны знак адразу ў трох фарбах. Разважачная машына фасуе сыпучыя прадукты (муку, крупы, цукровы пясок і т. д.) у мяшочкі механічным шляхам. Машына за адну мінуту робіць 20 адважванняў. Лепшы прадавец траціць на адно адважванне ў сярэднім 3—4 мінуты, але на жаль, машыны дагэтуль не ўстаноўлены з-за адсутнасці цэменту.

ЦЫВЕС.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА ФІЗКУЛЬТУРНАГА АКТЫВА

Сёння ў Доме вучоных у Менску адкрываецца ўсебеларуская нарада фізкультурнага актыва, якая працягнецца тры дні. У парадку дня — даклад старшыні камітэта па справах фізкультуры і спорта пры СНК БССР тав. Кузняцова аб выніках Пленума ЦК ВКП(б) і задачах фізкультурнага руху ў БССР. У нарадзе прымуць удзел 160 актывістаў фізкультурных арганізацый рэспублікі.

150 АРТЭЗІЯНСКІХ КАЛОДЗЕЖАЎ

Для забеспячэння калгасных ферм, а таксама мясцовай прамысловасці і насельніцтва мястэчак і вёсак добраякаснай піцявой вадой, Белводгас будуе ў гэтым годзе ў раёнах рэспублікі 150 глыбакаводных артэзіянскіх скважын. Скважыны будуць механізаваны і абсталяваны насоснымі ўстаноўкамі. У некаторых з іх будзе зроблена падача вады непасрэдна на скотныя двары.

ВЫСТАЎКА СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ МАШЫН

З 1 чэрвеня ў Менску адкрываецца пастаянная выстаўка навейшых сельскагаспадарчых машын, распрацаваных Беларускай станцыяй механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі і калгаснымі вынаходнікамі. Зараз будуецца 5 павільёнаў: механізацыі жывёлагадоўлі, механізацыі апрацоўкі льну і інш. У іх размесцяцца машыны: бульбакамбайны, кормарэзкі, ільномашыны, вынаходніцтва калгаснікаў Лук'янава, Хатылёва, Капусціна і інш. Апрача таго рад машын будзе ўстаноўлен на адкрытым полі, дзе яны будуць паказаны ў рабоце. Работнікі сельскай гаспадаркі і вынаходнікі ва ўсякі час змогуць прыязджаць у Менск і азнаёміцца на выстаўцы з навейшымі сельскагаспадарчымі машынамі.

НАПАД НА СТАХАНАЎЦА

1 мая ў саўгасе Рагінь (Будакашалёўскі раён) быў наладжан спектакль. На гэты спектакль прышоў трактарыст-стаханавец тав. Авер'янаў.

Пасля спектакля дырэктар саўгаса Макееў наладзіў у сваёй кватэры вечарынку з танцамі. На вечарынку зайшоў і Авер'янаў. Праз кароткі час на яго накінуліся дырэктар Макееў, ветэрынарны ўрач Ваткевіч і парторг саўгаса Доўгалін і пачалі збіваць. Ледзь жывога яго выкінулі з кватэры. Аднак, гвалтаўнікі на гэтым не спыніліся. Калі Авер'янаў хацеў уцячы — Макееў страліў у яго з рэвальвера.

На вечарынцы прысутнічаў упаўнаважаны Крымвышука Калпакоў, але ніякіх мер не прыняў.

Рабочыя і калгаснікі патрабуюць ад пролетарскага суда самага суровага пакарання злачынцаў.

НОВІКАЎ.

АЎТА-МОТАГОНКІ

12 мая на Магілеўскім шасе ў Менску адбыліся традыцыйныя аўта-мотагонкі на дыстанцыю 1 кілометр. У спаборніцтвах удзельнічала 11 аўтамашын і 10 матацыклаў. Па аўтагонках устаноўлены новыя рэкорды БССР. Чырвонаармеец Лебедзеў удзельнік аўтапрабегу Менск—Кіеў, заваяваў абсалютнае першынства на 4-цыліндравай машыне маркі «ГАЗ-А». Кілометр з ходу ён прайшоў з сярэднім рэзультатам ад 2 заездаў—33,35 сек., а з месца—49,9 сек. Асабліва бліскуча ён узяў другі старт з ходу, паказаўшы час — 27,6 сек.

Другое месца ў аўтагонках з месца заняў ордэнаносец Багамолаў — 51,3 сек. Сярод 8-цыліндравых машын маркі «Форд» лепшыя рэзультаты з ходу ў вадзіцеля Паўлінава — 32,65 сек., а з месца ў Рубіна — 47,35 сек. На машыне маркі «М-1» перамог шофер гаража СНК БССР т. Раманоўскі, з ходу — 38,5 сек., з месца — 50,8 сек.

Мотагонкі на 1 кілометр з ходу выйграў механік абутковай фабрыкі імя Тэльмана т. Скурчынскі на матацыкле «Л-300». Яго рэзультат — 45,3 сек. На матацыкле той-жа маркі 1 кілометр з месца выдатна выйграў т. Акуленка — 53,2 сек.

ЗДАРЭННІ

✱ **Злодзеі-ўзломшчыкі.** Крымінальным вышукам 1-га аддзялення міліцыі затрымана група злодзеяў з 4 чалавек, якія на працягу 1936—37 года займаліся кражамі ўзломам ларкоў, кватэр. 14 сакавіка г. г. імі быў абкрадзен ларок № 11, які знаходзіцца па Варашылаўскай вуліцы. 5 красавіка г. г. ларок № 147 Менхарчгандля, які знаходзіцца на пасёлку «Комінтэрн».

Пакрадзеныя рэчы злодзеі — Лятэцкі, Нявецкі, Мацюш і Манюковіч — збывалі прытонаўтрымальнікам злодзеяў Нізок І. і яго жонцы Нізок Г. Усе яны арыштаваны і прыцягваюцца да крымінальнай адказнасці.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

ГЭТЫМІ ДНЯМІ на рагу вул. Комуністычнай і Энгельса

АДКРЫВАЕЦЦА

КАФЭ ЛЕТА

У ПРОДАЖЫ:

МАРОЖАНАЕ
ПІВА
БЕЗАЛКАГОЛЬНЫЯ НАПІТКІ

ГАЗІРОВАНАЯ ВАДА з НАТУРАЛЬНЫМІ СІРОПАМІ
і розныя ЗАКУСКІ

Павільён будзе адкрыт штодзенна з 11 г. ран. да 2 гадзін ночы.

КАНТОРА МЕНЛАРКА МЕНГОРХАРЧГАНДЛЯ.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1)
16 мая Абан. № 109
прэм'ера
СКУПЫ

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра | БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
16 мая Абан. № 39
КАПЕЛІЯ

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
ДЗЯЎЧЫНА З КАМЧАТКІ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
КРЫЛАТЫ МАЛЯР

Дзіцячы гукавы кінотэатр у сувязі з рамонтам закрыт.

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
НАТАЛКА-ПАЛТАЎКА

Гукавы кінотэатр «Спартак»
Ад 16 мая — мастацкі фільм
ЛЕДЗЯНЫ ДОМ
(нямы варыянт)
У праграме — кінохроніка «Да падзей у Іспаніі» № 15.

РАДЫЕПЕРАДАЧЫ НА 17 МАЯ:
8.30 — «Апошнія паведамленні». 16 — канцэрт. 17 — перадача для дзяцей. 18.30 — завочная партвучоба. 19.45 — рускія народныя песні. 20 — гутарка: «Пісьменнік-рэволюцыянер Анры Барбюс». 20.30 — эстрада. 23 — «Апошнія паведамленні». 23.15 — «Апошнія паведамленні» на польскай мове.

ГАРТОП даводзіць да ведама насельніцтва, што
АПОШНІ ТЭРМІН АБМЕНУ ПАЛІЎНЫХ КАРТАК—31 мая
з 1 чэрвеня ГАРТОП пачынае адпускаць
ДРОВЫ насельніцтву па НОВЫХ КНІЖКАХ.
Водпуск дроў будзе праводзіцца калектыўна па прадпрыемствах і ўстановах.
МЕНГАРТОП.

НКВТ Союзоптбакалея СССР

БЕЛАРУСКАЯ БАЗА „СОЮЗОПТБАКАЛЕЯ"
даводзіць да ведама
УСІХ ГАНДЛЮЮЧЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ, ОКРСАЮЗАЎ, РАЙСАЮЗАЎ, СЕЛЬПО І ПРАМЫСЛОВЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, ШТО
на БАЗЕ ЁСЦЬ
АПЕЛЬСІНЫ і ЛІМОНЫ
Ў НЕАБМЕЖАВАНАЙ КОЛЬКАСЦІ І АСАРТЫМЕНЦЕ.
ПА ЗАКАЗАХ СПАЖЫЎЦОЎ ТАВАР АДГРУЖАЕЦЦА ДРОБНЫМІ ПАРТЫЯМІ БАГАЖОМ І Ў БЛІЖЭЙШЫЯ РАЁНЫ — МАШЫНАМІ.
ЗГОДНА ПАСТАНОВЫ НКУГ СССР
ЦЭНЫ НА АПЕЛЬСІНЫ І ЛІМОНЫ З 11 мая значна ЗНІЖАНЫ
З ЗАКАЗАМІ ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ: МЕНСК, НЯМІГА, 1, БЕЛБАЗЕ «СОЮЗОПТБАКАЛЕЯ». РАЗЛІКОВЫ РАХУНАК № 60128 БЕЛ. АДДЗ. ДЗЯРЖБАНКА.

МЕНСКАЯ 2-х ГАДОВАЯ ШКОЛА КУЛЬТАСВЕТРАБОТНІКАЎ
абвяшчае НАБОР студэнтаў
на 1937 г. на аддзяленні:
1. Культурна-асветнае.
2. Бібліятэчнае.
Тэрмін навучання на абодвух аддзяленнях 2-х гадовы. У школу прымаюцца члены і кандыдаты КП(б)Б і ЛКСМБ па рэкамендацыях раённых камітэтаў КП(б)Б і ЛКСМБ. Па рэкамендацыях гэтых-жа арганізацый могуць быць прыняты не члены КП(б)Б і ЛКСМБ. Усе паступаючыя ў школу Культасветработнікаў павінны мець 2-гадовы стаж грамадскай работы, веды не ніжэй 7 кл. сярэдняй школы і ўзрост не маладзей 18 г. і не старэй 35 г.
Паступаючыя ў школу падвяргаюцца іспытам: па грамадазнаўству, гісторыі, рускай і беларускай мове (пісьмовай і вуснай), матэматыцы, геаграфіі і прыродазнаўству ў аб'ёме 7 кл. сярэдняй школы.
Вытрымаўшыя іспыты і залічаныя ў школу забяспечваюцца стыпендыяй 250 руб. у месяц і інтэрнатам.
Усе камандыруемыя ў школу павінны прадставіць наступныя дакументы: камандзіроўкі, рэкамендацыю РК КП(б)Б і ЛКСМБ, характарыстыку з апошняга месца работы, аўтабіяграфію, даведку ўрача аб стане здароўя і дзве фотакарткі. Пашпарт, партбілет, комсамольскі білет, профбілет і ваенны білет прад'яўляюцца пры прыездзе на іспыты.
Іспыты ў школе праводзяцца з 15/VIII па 25/VIII—1937 г.
Залічэнне ў школу будзе праводзіцца з 25/VIII па 30/VIII—1937 г.
Заняткі ў школе пачнуцца 1 верасня 1937 г.
Заявы прымаюцца да 15 жніўня 1937 г.
Адрас школы: г. Менск, Барысаўскі тракт, 55, тэл. № 25.946.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ДА ЎВАГІ РАЙОНА, ШКОЛ і іншых навучальных устаноў!
У НОВААДКРЫТЫМ УЗОРНА-ПАКАЗАЛЬНЫМ МАГАЗІНЕ № 2 БЕЛАРУСКАЙ БАЗЫ „СОЮЗКУЛЬТТОРГА"
— ПРЫМАЮЦЦА ЗАКАЗЫ —
на ВУЧЭБНА-НАГЛЯДНЫЯ ДАПАМОЖНІКІ
ПА МАТЭМАТЫЦЫ, ФІЗІЦЫ, ПРЫРОДАЗНАЎСТВУ, НА ГЕАГРАФІЧНЫЯ КАРТЫ, ДЫЯПАЗІТЫВЫ НА ПЛЁНЦЫ І ШКЛЕ І ПРАЕКЦЫЙНУЮ АПАРАТУРУ.
Ва ўзорна-паказальным магазіне заўсёды ёсць ШЫРОКІ ВЫБАР ВУЧЭБНА-НАГЛЯДНЫХ ДАПАМОЖНІКАЎ, ГЕАГРАФІЧНЫХ КАРТ І ДЫЯПАЗІТЫВАЎ па ўсіх дысцыплінах, а таксама ДАШКОЛЬНЫХ І ДЗІЦЯЧЫХ.
ПА ПАТРАБАВАННЮ ВЫСЫЛАЕМ НАШЫ ПРЭЙСКУРАНТЫ.
ЗАКАЗЫ НАКІРОЎВАЙЦЕ ПА АДРАСУ МЕНСК, РОГ КОМСАМОЛЬСКАЙ І КАРЛА МАРКСА (дом Наркомлеса), МАГАЗІНУ № 2 «СОЮЗКУЛЬТТОРГ». РАЗЛІКОВЫ РАХУНАК № 60125 У БЕЛКАНТОРЫ ДЗЯРЖБАНКА.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ГОРАЦКІ ЗЕМЛЕЎПАРАДКАВАЛЬНЫ ТЭХНІКУМ
абвяшчае КОНКУРС
на замяшчэнне пасад выкладчыкаў з новага вучэбнага 1937—38 года наступных дысцыплін:
1. Па белмове і літаратуры — 1 выкладчык
2. Па рускай мове і літаратуры — 1 выкладчык
3. Па матэматыцы — 1 выкладчык.
4. Па фізіцы — 1 выкладчык
5. Па землеўпарадкавальнаму праектаванню — 2 выкладчыкі
6. Па земляробству, раслінаводству — 1 выкладчык
7. Па нямецкай мове — 1 выкладчык
8. Па фізвыху — 1 інструктар.
Жадаючыя заняць пасады выкладчыкаў па вышэйуказаных дысцыплінах у тэхнікуме, павінны прадставіць тэхнікуму дакументы: аб адукацыі, даведку аб апошнім месцы работы, аўтабіяграфію.
Дакументы прысылаць па адрасу: БССР, г. Горкі, землеўпарадкавальны тэхнікум, дырэктару.
Умовы аплаты згодна пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб павышэнні заработнай платы педперсаналу тэхнікумаў, рабфакаў і інш. ад лютага 1937 года.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Уп. Галоўлітбела № К—2096. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63. Б. К. С.